No 2268 Zaterdag 15 September 1934 51ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Een misverstand onder ontwikkelde andersdenkenden.

III.

Naar aanleiding van een dispuut.

Na deze expositie van hetgeen een katholiek onder de wijsbegeerte verstaat, vragen we of het wel juist is te spreken van een katholiek standpunt inzake wijsbegeerte, of het eigenlijk niet ongemotiveerd is te gewagen van een „katholieke philosophie?"

Ter gelegenheid van de oprichting der Italiaansche katholieke Rivista voor neo-scholastieke wijsbegeerte schreef Mag. Doodkorte in het Nederlandsche Tijdschrift voor Wijsbegeerte een inleidend artikel waarvan hier enkele merkwaardige en voor ons doel uiterst belangrijke passages volgen.

„Onze nieuwe Rivista — aldus Pater Doodkorte — doet een verklaring, die aan ernstige waarheidszoekers welkom zal wezen. Wij bedoelen het vooroordeel van leerdwang in de Katholieke Kerk. In de laatste instantie zal, zoo meent men, de wetenschap zich zelve hebben te verloochenen voor de uitspraak der geloofsleer. Nu ligt in alle vragen, die aan geloofswaarheden raken, geen onderscheiding de scholastiek zoozeer schier in den mond bestorven als de onderscheiding tusschen geloof en rede, tusschen geloofs- en wijsgeerige zekerheid. Van meet af heeft zij die kapitale onderscheiding allernauwkeurigst bepaald en allergetrouwst doorgevoerd. Daarom is er niets tegen, zegt St. Thomas dat dezelfde dingen, waarover de wijsbegeerte handelt in zooverre zij door het natuurlijk redelicht kenbaar zijn, noch door eene andere wetenschap beschouwd worden, in zooverre zij door het licht der goddelijke openbaring gekend worden. Daarom is de godgeleerdheid die tot de gewijde wetenschappen behoort, volkomen onderscheiden van die godgeleerdheid, die tot de wijsbegeerte behoort." (I. 1 ad 2.)

Een wijsgeer houdt derhalve ipso facto op wijsgeerig te redeneeren zoodra hij een dogma als zoodanig in zijn denkproces opneemt, en de scholastiek kent geen wijsbegeerte, dan die uitsluitend op door de rede begrepen beginselen is opgebouwd. Daarom wordt het „ancilla theologiae" door onkatholieke schrijvers schier even frecuent misverstaan, als van beteekenisvol gehouden voor de kritiek der katholieke wijsbegeerte.

Betreffende de bovengestelde tegenspraak tusschen geloof en rede leert de scholastiek o.a. bij St. Thomas: (want) ongetwijfeld zijn de beginselen, die de rede van nature bezit, volkomen waar, zoozeer dat het onmogelijk is ze voor valsch te houden; en omdat de geloofswaarheden zoo klaarblijkelijk van Godswege betuigd zijn gevonden, is het niet geoorloofd te meenen, dat zij valsch zijn. Daar derhalve alleen het valsche tegendeel is van het ware, zooals uit de inzage hunner definities duidelijk blijkt, is het niet mogelijk, dat de genoemde waarheid van het gelooven strijdig is met die beginselen, welke de rede uit zich zelve kent." (C. G. 1 c. 7).

Het bovengemelde bezwaar onderstelt derhalve iets, wat de scholastiek niet aanvaardt: namelijk de mogelijkheid van een formeele tegenspraak tusschen geloof en reden. Wil men het bezwaar nog handhaven en zeggen: Het volgens u onmogelijk geval eens gesteld, dat nl. tegenspraak aanwezig ware, dan luidt het antwoord, dat een inderdaad wetenschappelijk volkomen bewezen stelling dan het obsequium fidei tot een irrationabile obsequium zou maken en derhalve volgens de katholieke theologie zelve het gelooven niet alleen geen plicht maar verboden zou zijn en immoreel gelijk alle onredelijks.

Daarom onderschrijft de Rivista in haar program de volgende uitspraak van Carlo Cantoni, een overtuigend Kantist: De kritische wijsbegeerte is gelijkelijk afkeerig van elk soort van dogmatisme, zoowel negatief als positief dogmatisme, van dat der idealisten, zoowel als van dat der emperisten. Zij verlangt in de oplossing der strict theoretische vragen, die namelijk de natuur der realiteit betreffen en waarin gestreefd wordt de dingen te kennen zooals zij zijn, dat wij ons door godsdienstige of ongodsdienstige vooroordeelen niet laten leiden, maar zonder eenige persoonlijke en onzakelijke tendenz de waarheid navorschen met een volkomen onbevangenheid jegens ons zelf, lettende op alle moeilijkkeden en bezwaren, welke tegen onze denkbeelden kunnen worden ingebracht, om ten slotte de resultaten van onze studie en onderzoek met volkomen oprechtheid te openbaren.

En in het openingsartikel „Che cosa é la filosofia neo-scholastica?" schertst Sentroul de gewezen agrégé van het Leuvensche Instituut: „Zoo is bijvoorbeeld de uitdrukking „katholieke filosofie" in weerwil, dat zij met goede bedoeling wordt gebezigd, een dubbelzinnigheid".

Eigenlijk gesproken, bestaat er geen „kathalieke wijsbegeerte", evenmin als er een israelitische rekenkunde bestaat, waar 2 × 2 gelijk zou zijn aan 5, of een jansenistische geologie, waarin vulkanen koud water spuwen, of een Engelsche geografie, die de Congo in het Britsche rijk plaatst of een katholieke theorie over de valorisatie van koffie."

Wij veroorloofden ons enkele regels uit het lange citaat te cursiveeren wijl men daarin een bevestiging en consequente doorvoering vindt van de boven uiteengezette wijsbegeerte-definitie. Inderdaad uit het zelfstandig karakter der z. g. katholieke philosophie, die naar *inzichtelijke* kennis streeft, welke enkel door het natuurlijk redelicht verkregen wordt, volgt, dat zij *gemeenschappelijk* is aan alle menschen, in casu aan alle wijsgeeren, onverschillig tot welke gezindte zij behooren, omdat alle wijsgeeren op straffe anders deze betiteling te verbeuren, in hun studie moeten streven naar inzichtelijke kennis, moeten steunen op het natuurlijk redelicht. Dit natuurlijk redelicht is niet eigen aan den katholieke of scholastieken wijsgeer, omdat hij katholiek of scholastiek is, maar omdat hij mensch, wijsgeer is; zijn werkmethode en het doel van zijn wetenschap worden niet bepaald door het katholiek zijn, maar door het wijsgeer zijn.

Wanneer wij Roomschen nu zulk een opvatting hebben over het wezen der wijsbegeerte, heeft dan iemand het recht van een speciaal Roomsch standpunt te spreken, van een „Roomsche philosophie, die vreemd terrein is voor vakgeleerden?

Is dan het gezond verstand geen gemeenschappelijk terrein meer voor den roomschen en onroomschen wijsgeer?

Waartoe dan gesproken van het speciaal standpunt der Roomschen in zake wijsbegeerte.

Deze uitdrukking wijst niet alleen op een verkeerd idee omtrent de Roomsche opvatting der wijsbegeerte, maar zij geldt bovendien als een schijnbaar gerechtigd excuus voor iederen andersdenkenden geleerde om de werken der scholastieke wijsbegeerte, waarin het vernuft van eeuwen, schatten van menschelijke wijsheid heeft opgestapeld, voorbij te gaan zonder ze een oogslag zelfs waardig te keuren. Niet omdat we ons gekrenkt voelen wijl zulk een objectief smadelijke behandeling van het denkwerk der grootsten onzer vaderen — men doet immers niet uit kwaadwilligheid zoo, — maar omdat de menschheid en vooral de mannen, die het zich als ernstige levenstaak gesteld hebben de wijsheid te dienen, zich door het noodlottig misverstand uitgedrukt in dat ongelukkige woord: standpunt, den pas afgesneden hebben tot het heerlijkste, het diepzinnigste, wat menschenverstand ooit uitgedacht heeft, daarom wilden we nogmaals een poging beproeven, hen tot andere gedachten ten brengen.

Nog een andere motief leidde ons.

Daar is een onmiskenbare wisselwerking tusschen ware wijsbegeerte en gezonde levenspractijk. Decadentie in gedachten baart decadentie in daden. Men noemt de wijsbegeerte „speculatief" en terecht, maar men vergete niet, dat zij speculeert over de hoogste levensvragen dat zij onderzoekt èn doel- èn bewerkings- èn samenstellingsoorzaken van al wat bestaat dat zij ontleedt de menschelijke handelingen, dat zij de verhoudingen naspeurt tusschen individu en gemeenschap, dat zij eindelijk onfeilbaar zeker op het spoor komt van evidente Godswerking en derhalve van Godsbestaan. Zijn niet de thomistische argumenten voor het Godsbestaan uit metaphysieke gegevens samengesteld?

Welnu al deze vraagstukken in onze dagen de meest verwarde en verwarrende theorieën verkondigd worden, die vaak blijk geven van niet de minste kennis der elementaire wijsgeerige grondslagen, al deze vraagstukken men vindt ze bij de grootste denkers der middeleeuwen, in verrassende helderheid uiteengezet. Hij, die de wijsheid bemint en de beoefening der wijsbegeerte tot zijn levenstaak koos, hij kan zich daar vermeien in de meest diepzinnige denkbeelden. En wanneer onze moderne tijd zich geschoold had op de meesters der scholastiek in de eeuwige grondwaarheden van het gezond verstand, dan zou ook de moderne levenspractijk anders geweest zijn, juist omdat 's menschen handelingen gedragen worden door zijn gedachten.

Als we nu ervaren, dat er in plaats van leergierigheid, van speurzin naar de waarheid die ook in het verleden ligt opgetast, slechts onverschiligheid heerscht, ja zelfs stelselmatige afkeer, om die droevige misvatting, dat de middeleeuwsche philosophie van roomsch standpunt uit is behandeld, zijn we dan niet verplicht zulk een misvatting zoo mogelijk weg te nemen, om daardoor niet alleen het erfdeel onzer vaderen te verdedigen, maar vooral om daardoor onzen modernen denkers den weg te wijzen tot hulpmiddelen, die zij, wanneer ze deze eenmaal kennen, ontwijfelbaar zeker zullen waardeeren. Hetgeen van zelf weer een heilzame terugslag moet hebben op het practische leven.

(*Slot volgt*)

SOCIALE HOEK.

Quadragesimo Anno en Curaçao.

In het voorafgaande hebben wij gezien welk standpunt door Q. A. wordt ingenomen inzake het eigendomsrecht, de verdeeling der goederen en het rechtvaardig loon. En het zal duidelijk zijn geworden dat de bestaande sociale orde zonder meer geen waarborgen biedt dat aan de gestelde eischen wordt voldaan. Q. A. zegt dan ook, dat:

„vooral twee dingen noodzakelijk zijn: hervorming van bestaande inrichtingen en verbetering der zeden. En wanneer wij spreken van hervorming van bestaande inrichtingen, dan denken wij op de eerste plaats aan de Staat — niet, alsof van zijn bemoeiingen alle heil te verwachten zou zijn. Maar door de kwaal, die Wij individualisme noemden, is het zoover gekomen, dat het eens zoo rijke en door de verschillende groepeeringen harmonisch ontwikkelde sociale leven totaal ontwricht, ja zoo goed als uitgeroeid is en er bijna alleen nog maar losstaande individuen zijn overgebleven."

Wel ziet men in Europa en N. Amerika thans vereenigingen op sociaal gebied, die imponeeren door hun ledental, maar dit begin van verbetering mag niet doen vergeten dat sociaal leven voor de meesten nog een ongekend begrip is en sociaal verantwoordelijkheidsgevoel — gevoel voor sociale plichten nog minder wordt aangetroffen.

Welke zakenman van de tegenwoordige tijd zal zich bewust zijn van zijn sociale functie, zooals middeleeuwsche kooplieden dat waren.

Welke handelsman niet in zijn werkkring behalve de materieele winst mogelijkheid nog de idëeele zijde: deel te hebben aan de verzorging van de bevolking met die goederen waaraan behoefte bestaat. In Nieuwjaarsredevoeringen mag men iets dergelijks nog aantreffen, in de practijk is het moeilijk iets anders te ontdekken als winstbejag.

In de technische bedrijven is het niet veel beter gesteld. Enkelen vindt men daar nog die de sociale waarde van hun werk inzien — vooral onder de uitvinders. Deze worden dan ook meestal met een schouderophalen gewaardeerd: „wel ingenieus, maar niet kaufmännisch.

Met het sociale verantwoordelijkheidsgevoel zijn de sociale organisaties verdwenen en de gevolgen zijn niet uitgebleven.

Q. A. zegt hiervan:

„En het verloren gaan van dezen vorm van sociaal regiem is een niet gering nadeel van den Staat, die nu met een bijna oneindig aantal plichten en zorgen overstelpt en overladen is, daar zij alle lasten op zich heeft genomen welke die opgeheven organisaties eertijds droegen."

Er wordt in de tegenwoordige tijd in kranten en vakbladen veel geschimpt op de staats bemoeizucht, die hoe langer hoe meer tot zich trekt. Socialisatie-verschieten doemen van de schrijvers op. Door sommigen wordt zelfs de huidige economische crisis geheel geweten aan het ingrijpen van de overheid in economische moeilijkheden. Men heeft dan echter veelal niet zoozeer het oog op de verschillende noodwetten, die ten deele door het buitenland worden opgedrongen (zooals de clearing- en retorsie-wetten in Holland), maar vooral op sociale maatregelen, ook uit de voorafgaande periode van hoog-conjunctuur. En een groot deel dezer sociale maatregelen werd door of met behulp van de katholieken doorgevoerd.

En ook Q. A. erkent dat aan den Staat te veel zaken ter regeling zijn voorgelegd — echter niet omdat geen regeling noodig was. In het voorafgaande is reeds duidelijk gebleken hoe noodzakelijk de Paus het oordeelde dat maatregelen genomen werden. Het gaat hierbij derhalve niet om het doel van de sociale regelingen, doch uitsluitend over de „manier waarop" — over de instantie die van nature aangewezen is voorzieningen te treffen. Het doel zooals in het begin in deze encycliek werd uiteengezet, blijft ten volle bestaan. Slechts meent de Paus dat niet alles wat ter bereiking hiervan noodig is, aan den Staat behoort te worden opgedragen. Q.A. zegt:

„Het Staatsgezag moet het uitvoeren van minder belangrijke zaken, waardoor het anders ten zeerste in beslag zou worden genomen, aan ondergeschikte gemeenschapslichamen overlaten.

Dàn zal de Staat vrijer, krachtiger en met beter gevolg de functies kunnen uitoefenen, die alleen bij hem thuishooren, juist omdat hij alleen ze kan vervullen. Deze zijn o.a. leiding geven, toezicht houden, aansporend of beperkend optreden, al naar de gelegenheid zich daartoe voordoet of de noodzakelijkheid dat eischt."

We zullen niet verder ingaan op het eigen gebied van de staatstaak. De voornaamste punten ervan zijn hier reeds in algemeene termen door Q. A. aangegeven. Wat echter zonder meer hieruit volgt, is dat de Staat zelf (het Gouvernement) om leiding te kunnen geven, of aansporend te kunnen optreden dient te beschikken om te weten waar ingrijpen gewenscht of noodzakelijk is.

Of de Staat zelf deze gegevens in detail zal moeten verzamelen, hangt natuurlijk af van de plaatselijke omstandigheden.

In landen waar b.v. de arbeiders allen in vakvereenigingen en ziekenfondsen zijn georganiseerd, zullen deze vereenigingen de detailgegevens kunnen verzamelen, die de Staat noodig heeft voor de beoordeeling van de loonen, van de ongevallen enz. Waar dergelijke organisaties ontbreken of om bepaalde redenen niet geschikt zijn te achten, zal de Staat dit werk ter hand moeten nemen. Leiding geven veronderstelt inzicht — geen intuïtie.

Bloeiende sociale organisaties worden intusschen door Q. A. een onmisbare voorwaarde geacht voor een geordende samenleving. Waar zij niet bestaan, zal de Staat de oprichting ervan moeten bevorderen: leiding gevend, aansporend en toezicht houdend —, zoodat deze organisaties in juiste onderlinge verhouding aangepast worden zoowel aan hun eigen particulier doel als aan het staatsdoel.

„De regeeringen mogen er zich van overtuigd houden — zegt Q A. —: Hoe volmaakter onderlinge rangorde er heerscht tusschen de verschillende organisaties door het onderhouden van dit beginsel van „aanvullende" activiteit, des te sterker zal ook het gezag staan in de maatschappij des te meer zal de maatschappij bereiken, des te gelukkiger en welwarender ook zal het met den Staat gesteld zijn!

Geheel consequent laat Q. A. in een uitermate duidelijke en practische uiteenzetting volgen.

„Vóór alles nu moet de staat zich dit als doel stellen en hiernaar streven een eensgezinde samenwerking tusschen de „beroepstanden" in het leven te roepen en te bevorderen. De sociale politiek moet zich dus bezig houden met het herstel der „beroepsstanden" Want tot op dit oogenblik heerscht er in de maatschappij nog steeds een geweldddadige en daarom onbestendige en en wankele toestand.

Bij den tegenwoordigen stand van zaken verdeelen vraag en aanbod van arbeidskrachten de menschen op de zoogenaamde arbeidsmarkt in twee partijen of strijdfronten. Het over en weer twisten van deze partijen maakt die arbeidsmarkt tot een strijdveld waar de twee legers elkander rechtstreeks heftig bekampen. Deze afschuwelijke wantoestand die heel de menschelijke maatschappij naar de ondergang voert, moet zoo spoedig mogelijk verholpen worden. Dat ziet iedereen in.

Maar afdoende redding zal eerst dan mogelijk worden, wanneer die tegenstelling uit den weg geruimd wordt en zich in het sociaal organisme goed gebouwde ledematen vormen: dat wil zeggen „beroepsstanden", waarbij de menschen niet worden ingedeeld naar de positie die zij innemen op de arbeidsmarkt, maar naar de verschillende functies, die zij, ieder voor zich, in de maatschappij vervullen. Immers, evenals zij, die dicht bij elkaar wonen, op ingeving van hun natuur een gemeente gaan vormen, zoo vormen ook zij, die eenzelfde beroep of ambacht uitoefenen — hetzij van economischen of van anderen aard — een gemeenschap of een soort lichaam.

Dit is zoo vanzelfsprekend, dat velen gewoon zijn te zeggen, dat die gemeenschapslichamen met hun eigen rechten, zoo al niet tot de wezens-bestanddeelen, dan toch tot de natuurlijke elementen van de maatschappij behooren."

Bij de groote ondernemingen kan men zien hoe analoge overwegingen eveneens hebben geleid tot het vormen van gemeenschappen door kartelleering en trust-vorming. De doelstelling is hierbij echter geheel anders; voor sociale belangen is geen ruimte gelaten.

Q. A. gaan dan voort:

„Hieruit kan men gemakkelijk afleiden, dat in die corporaties (beroepsstanden) de gemeenschappelijke belangen verreweg de eerste plaats innemen. En het voornaamste belang is: de samenwerking van alle beroepen tot algemeen welzijn van het heele volk zooveel mogelijk te bevorderen."

„Het is echter niet de bedoeling van den Paus deze organisatievorm voor te stellen als de eenig goede voor alle omstandigheden. Bovendien is de toestand vaak zoodanig dat het meest gewenschte niet of nog niet kan worden bereikt. Men zal dan tevreden moeten zijn met iets wat minder volmaakt is. Een motief om bij de pakken neer te zitten, kan hierin echter niet gevonden worden.

Reeds Leo XIII had geleerd:

„dat het den menschen vrij staat, dien vorm te kiezen, waaraan zij de voorkeur geven, als maar rekening gehouden is met de eischen der rechtvaardigheid en de belangen van het algemeen welzijn."

En Q. A. wijst nog eens met nadruk op deze vrijheid:

„dat de menschen niet alleen vrij zijn in het oprichten van die vereenigingen, welke van privaat-rechtelijke aard zijn, maar ook om daarvoor die inrichting en reglementen te kiezen, welke volgens hun oordeel het best leiden tot het beoogde doel.

En diezelfde vrijheid om vereenigingen op te richten, moet erkend worden, als zij de grenzen der afzonderlijke beroepen overschrijden."

In vele landen hebben deze vrije vereenigingen vaak onverwachte resultaten bereikt — tot nut van de geheele samenleving.

Q. A. erkent dit ten volle en bevestigt uitdrukkelijk het bestaansrecht van deze corporaties — maar de Paus voegt er als raadgeving nog het volgende aan toe:

„Laten echter de bestaande vrije vereenigingen de wegbereiders zijn voor die meer volmaakte vereenigingen of „beroepsstanden", waarvan Wij hierboven melding maakten en deze naar best vermogen verwezenlijken".

Hier hebben wij derhalve de taak van den Staat en van de vrije vereenigingen gecombineerd. De staat leiding gevend en de vrije vereenigingen wegbereidend, — om te komen tot die sociale organisaties die noodig zijn om door „aanvullende activiteit" het gezag sterk te maken en de samenleving gelukkiger en welvarender.

De nieuwe leider van Oostenrijk.

Dr. Kurt von Schuschnigg.

Een portret van den nieuwen Bondskanselier.

Weenen.

In 1927 werd er een nieuwe man op de lijst der christelijk-sociale partij in het Weensche parlement gekozen: het was de nauwelijks dertigjarige Dr. Kurt von Schuschnigg, een zoon van den bekenden generaal van het oude Oostenrijksche leger. Dr. von Schuschnigg, die den oorlog aan het front heeft meegemaakt en verschillende decoraties voor dapper gedrag voor den vijand had verkregen behoorde tot de weinige jonge politici, welken Dr. Ignaz Seipel bijzondere aandacht weidde. Seipel, wiens zekere blik voor politieke talenten beroemd was, nam den jeugdigen Schuschnigg al spoedig in de kring van zijn engste persoonlijke vrienden en raadgevers op, een feit, dat al voldoende was, om Schuschnigg bekend te maken. Deze bracht het er binnen zeer korten tijd toe, een bijzondere positie te verkrijgen. In het parlement kwam hij naar voren als schitterend redenaar en handig debatteur; hij nam de hoorders voor zich gevangen door zijn, voor zoo'n jongen man ongewone, strenge zakelijkheid, gepaard met uitbarstingen van een sterk temperament en door zijn geestige manier, de dingen in een nieuw licht te plaatsen. Als redenaar herinnerde hij altijd weer aan den overtuigenden koelen aard van Seipel, die dan ook in Schuschnigg den komende man zag

In de christelijk-sociale club vertegenwoordigde Dr. v. Schuschnigg den streng conservatieven vleugel en definitieve besluiten der partij kwamen herhaaldelijk onder zijn invloed tot stand. Vlug nam het aanzien van Schuschnigg bij alle partijen toe en zoo vaak hij in den Nationalrat het woord nam, luisterde ook de oppositie met gespannen aandacht. Bijzonder energiek is Schuschnigg tegen de partij-politieken terreur van links opgetreden en toen hij erkende, dat langs den parlementairen weg alleen een voldoende afweer niet te bereiken was, richtte hij de „Ostmärkische Sturmscharen" als gewapende formatie op. Het program hiervan was de compromis-looze vertegenwoordiging van de katholieke conservatieve Oostenrijksche gedachte, waarbij hij van het begin af aan met nadruk steeds aan de Duitsche zending van Oostenrijk herinnerde, welke niet slechts tot het verleden behoorde, maar ook in den tegenwoordigen tijd en in de toekomst Oostenrijk een eminent belangrijke politieke rol in de Midden-Europeesche ruimte toewijst.

Dr. v. Schuschnigg zag zijn opgave in den Nationalrat niet alleen in een politieke werkzaamheid, ook in wetgevenden arbeid heeft hij veel gepresteerd. In het juridische comité had hij een belangrijk woord mee te spreken, in het jaar 1929 was hij referent over de grondwets-novelle. Bij de omvorming van het Kabinet Buresch werd Schuschnigg in 1932 als minister van justitie benoemd. Dit ressort behield hij ook in het eerste Kabinet Dollfuss, dat in Mei van hetzelfde jaar zijn ambt aanvaardde. Als minister van justitie heeft Schuschnigg grooten wetgevenden arbeid gepresteerd. Als zijn belangrijkste werk van dien tijd is het concordaat te noemen, waarvoor hij persoonlijk in het Vaticaan onderhandelde en dat hij gemeenschappelijk met Bondskanselier Dollfuss afsloot.

In het tweede Kabinet Dollfuss trad Dr. v. Schuschnigg als Bondsminister voor onderwijs en justitie op. Als minister voor onderwijs heeft hij de hervorming der middelbare scholen ingeleid; hij stelde hernieuwingen buiten werking, welke na de omwenteling door den sociaaldemocratischen staatssecretaris voor onderwijs, Glöckel, waren ingevoerd en die indruischten tegen een zedelijk-godsdienstige opvoeding der jeugd. Hij lette er ook in het bijzonder op, dat bij de noodzakelijke bezuinigingspolitiek van den Bond, de besparingen niet nadeelig in het opvoedings-en opleidingswezen van alle trappen zou ingrijpen. Schuschnigg was één van de eersten, die in Oostenrijk voor den autoritairen koers in het teeken der onverwaardelijke bevestiging van de Oostenrijksche staatsgedachte intraden. Hierin hebben Dollfuss en Schuschnigg geheel overeengestemd. In den tijd van den Oostenrijk's kamp stond Schuschnigg naast Dollfuss in het eerste gelid. Het is niet verwonderlijk, dat de stervende kanselier tegenover minister Fey Schuschnigg als zijn opvolger heeft genoemd.

Deze man is nu als de leider van Oostenrijk uitgeroepen. Met hem treedt één der hoogst staande politici van het land aan het hoofd, een man, die algemeen achting geniet, zoowel door zijn houding in het openbaar, als ook door zijn onberispelijk leven. Naast de politieke capaciteiten vereenigt hij in zijn persoon ook de, voor de tegenwoordige situatie noodige, eigenschappen als organisator. Hij heeft dit vooral als de schepper der „Ostmärkische Sturmscharen" bewezen, welke in de kritieke dagen van Juli met circa 40 000 man op slag optraden en er veel toe hebben bijgedragen, dat in sommige deelen van Oostenrijk de nationaal-socialistische opstand is neergeslagen.

Vreemdeling of eigen landskinderen???

In den laatsten tijd is in de locale pers de kwestie weer ter sprake gekomen, of bij het bekleeden van posten en betrekkingen in 's lands dienst aan den vreemdeling, beter gezegd aan den Hollander of wel aan de eigen landskinderen de voorkeur gegeven moet worden. — Zóó in zijn algemeenheid opgesteld, is het zeer moeilijk die vraag eenvoudig met ja of neen te beantwoorden, omdat het den schijn heeft of althans omdat er groot gevaar bestaat, dat de vereischte eigenschappen in den candidaat slechts bijzaak zijn of pas op de tweede plaats in aanmerking te komen. En daar gaat het juist om.

Zonder eenige restrictie zijn ook wij van oordeel, dat in gevallen, waarin de goede eigenschappen, kennis en arbeidsprestaties van beide candidaten, dus van den Hollander en den Curaçaoenaar ongeveer gelijk zijn, aan den laatste voor een landsbetrekking de voorkeur moet gegeven worden.

Steeds bestaat er dan nog een zeer goed correctief om de aanstelling *tijdelijk* te geven of b.v. voor één jaar op proef. Dat is dikwijls noodig. Want er zijn voor beide categorieën gevallen bekend, dat een candidaat, zoodra hij zijn aanstelling in bezit had, zich veilig voelde en het principe huldigde: *„J'y suis, j'y reste"* of vrij vertaald, in goed verstaanbaar Hollandsch: „een knappe kerel, die mij er nu uitkrijgt." En het gevolg van die theorie was dan, dat de arbeidsprestatie van die persoon sterk terugliep en het verantwoordelijkheidsgevoel aanmerkelijk verslapte en afstompte.

Dat is het groote gevaar bij aanstelling in gouvernementsdienst, waar promotie automatisch volgens anciënniteit plaats vindt en dus de eigenlijke prikkel om vooruit te komen, dikwijls ontbreekt.

In particuliere betrekkingen vooral in groot-bedrijven blijft elke employé onder voortdurende controle, wordt alles beoordeeld volgens een geheel anderen maatstaf, volgens ijver, bekwaamheid, stiptheid, arbeidsprestaties e. d. Bij eventueele toepassing van maatregelen van bezuiniging, gebrek aan werk, enz. vallen de slechtste elementen: luien, tragen, onbekwamen en minderwaardigen steeds als eerste slachtoffers, en deze hebben dat geheel aan zich zelf te wijten, hoezeer men ook een gepast medelijden kan hebben met de onschuldige vrouw en kinderen, die van dezen maatregel het meest zullen te lijden hebben.

Wie voor een post of dienstbetrekking is aangesteld, moet zóóveel energie en verantwoordelijkheidsgevoel bezitten dat hij in kennis en bekwaamheid, in het werk dat hij presteert, steeds vooruitgang tracht te maken, en nog meer presteert dan zelfs volgens redelijke eischen van hem gevorderd kan worden. Zoodoende recommandeert hij en zijn werk zich zelf en heeft geen steun of aanbeveling van anderen noodig. Zoo iemand staat altijd goed bij zijn superieuren aangeschreven en behoeft niet bevreesd zijn voor ontslag, omdat hij voor zijn patroon in zekeren zin onmisbaar geworden is.

Er is nog een andere reden, waarom wij ons geroepen gevoelden, ons met deze kwestie in te laten.

Uit goede bron vernamen wij, dat de Isla of de C.P.I.M. het plan overweegt en reeds met de uitvoering begonnen is, om het inlandsch personeel van de olietankers, die op Maracaibo varen, te vervangen door Chineezen. Wij vinden dat een harden en voor onze Curaçaosche matrozen een noodlottigen maatregel, die vele gezinnen broodeloos zal maken, wanneer hij niet afgewend wordt.

Maar we moeten deze maatregel niet voorbarig en zonder kennis van zaken beoordeelen en veroordeelen. Wat is de aanleiding geweest voor het invoeren van deze verandering? Als men de klachten en grieven der kapiteins van sommige olietankers hoort, kan men best begrijpen dat zij liever met Chineezen dan met het Curaçaosche personeel werken.

Het gebeurt niet zelden, dat een olietanker van de C.S.M. met onvoltallige bemanning naar Maracaibo uitvaart, omdat sommige Curaçaosche matrozen te weinig aan orde en tucht gewoon, bij het vertrek niet op tijd aanwezig zijn. Bij aankomst van de boot in onze haven zijn zij echter de eersten om zoodra mogelijk aan wal te komen en hun werk in den steek te laten.

De Chineezen daarentegen mankeeren nooit, zijn immer op tijd, gaan zelfs liever niet aan wal en winnen het ook, voor zoover het bedienend personeel betreft, in uiterlijke netheid, reinheid en kleeding verre van het inlandsch personeel.

Wie in vasten loondienst is en zich in die betrekking wil gehandhaafd zien, moet stipt en net, ordelijk en arbeidzaam zijn en aan tucht gewennen en zóó door het werk dat hij presteert zich zelf recommandeeran. Wie niet méér doet, dan hetgeen hij precies strikt verplicht is, zal al heel spoedig in zijn plicht verslappen en veel *minder* doen dan waartoe hij verplicht is.

Een Curaçaosche matroos of stoker heeft bij aankomst van de boot zeker het recht aan wal te gaan om zijn vrouw en kinderen te bezoeken. Voor velen, die geen vrouw of kinderen hebben, zou het veel beter zijn, dat zij niet aan wal gingen. De kapiteins, stuurlui en machinisten, die hier hun gezin hebben, gaan ook aan wal, doch zij zorgen weer stipt op tijd vóór het vertrek aan boord terug te zijn. Diezelfde eisch mag en moet ook aan den Curaçaoenaar gesteld worden en blijft hij in gebreke, dan is het zijn eigen schuld, indien hij zijn congé krijgt.

Het is waarschijnlijk wel moeilijk aan boord van de tankers met gemengd personeel van Chineezen en Curaçaosch personeel te werken.

Maar toch zouden wij de directie van de C. S. M. in overweging willen geven, een eerlijke proef te nemen, door een gedeelte der tankers te bemannen met Chineezen en een ander deel met Curaçaosche bemanning. Wij zeggen een eerlijke proef, nl. die kans van slagen heeft, door nl. voor dat Cur. personeel een selectie toe te passen en daarvoor de allerbesten uit te zoeken, en hun te voren goed op het hart te drukken, dat wanneer zij niet aan de gestelde eischen van stiptheid en netheid voldeen, dat zij dan onverbiddelijk ontslagen worden. Voor de levering van dergelijk recommandabel personeel, kan zeker in de toekomst de *Arbeidsbeurs* als tusschen persoon haar zeer gewaardeerde diensten bewijzen en een onmisbare schakel vormen.

„Het Empire State Building" te New-York.

De Wolkenkrabbers in Amerika hebben hun ontstaan te danken aan de toepassing van het z.g. stalen geraamte, dat in 1883 door de architecten Jenny en Buffington voor het eerst werd gebruikt voor gebouwen van ongeveer 6 etages. De constructie dankt haar ontstaan aan den wensch om gebouwen op te richten, die een grooten weerstand boden bij brand. Men kan zich voorstellen, hoe noodzakelijk dit was, als men bedenkt, dat alleen in de jaren 1870—1880 in Amerika 5 groote stedenbranden plaats vonden, die een schade van bijna 250 millioen dollar veroorzaakten.

De gebouwen werden oorspronkelijk geen wolkenkrabbers, maar het feit, dat het dragende gedeelte van het gebouw, het z.g. geraamte, kon worden berekend, leidde tot het toepassen van de constructieve mogelijkheden, die daardoor ontstonden.

Buffington ontwierp reeds in 1882 een gebouw van 28 etages, wat echter nooit werd gebouwd. Het eerste hoogere gebouw was het Tacomagebouw in Chicago (1887) dat 15 etages bevatte en in het begin van 1890 werd een gebouw van 17 etages voltooid.

Niettegenstaande de critiek, die op deze gebouwen werd uitgeoefend (men was bevreesd voor instortingen) nam de verdiepingenhoogte hoe langer hoe meer toe. In 1893 bezat men reeds het *„Park Row building"* (29 etages) terwijl thans het hoogste gebouw het *„Empire State Building"* ongeveer 330 M. is, waarvan 3 8 M. aan bewoonbare ruimte.

Men moet zich deze zucht naar hooge gebouwen niet voorstellen als een poging van den een om den ander te overtreffen. De hooge bouw is in steden als New-York, Chicago, enz. een noodzakelijkheid geworden door de groote opeenhooping van menschen.

De steden kunnen zich niet meer in horizontalen zin uitbreiden, aangezien dan de geheele stadseconomie in het gedrang komt. De verkeerswegen worden te lang, de rioleeringen, de geleidingen van gas, water en electriciteit worden te kostbaar. De steden moeten dus noodzakelijk in verticalen zin uitgebreid worden en men beschouwt dan ook niet ten onrechte de liftschachten der wolkenkrabbers als de verticale straten van de steden.

Het economische probleem van den hoogen bouw moet dus beschouwd worden in verband met de geheele economie van de stad en de stadsbedrijven en dit is in Amerika op zeer uitvoerige wijze [illegible]

De vraag doet zich dan ook voor of het ook niet noodig is om in Europa meer aandacht aan dit vraagstuk te besteden, vooral met het oog op de stadshuishouding zelf.

Over de rentabiliteit van de wolkenkrabbers is zeer veel geschreven en een commissie, bestaande uit vooraanstaande deskundigen op dit gebied, heeft een uitvoerige studie gepubliceerd, waaruit blijkt, dat bij de min of meer normalen grondprijs van 200 dollar per vierk. voet, dat is rum f 5.000 per $M.^2$, de hoogste rentabiliteit verkregen wordt, bij gebouwen tusschen de 55 en 65 etages; dat echter ook bij hoogere gebouwen nog van voldoende rentabiliteit sprake is.

Deze rentabiliteit hangt behalve van den grondprijs ook van het schadelijk vloeroppervlak af en dit schadelijk vloeroppervlak vindt zijn oorzaak in de vele liften die in dergelijke hooge gebouwen moeten worden gebruikt. Men doet pogingen om dit aantal te verminderen door vergrooting van de snelheid, doch is gebonden aan de bestaande bouwvoorschriften, die geen hoogere snelheid dan 1200 voet per min. dat is dus circa 6.1. m. per sec. toelaten.

Het *Empire State Building*, dat ruim 80 etages heeft, is op grond van dergelijke economische overwegingen gebouwd. Het staat op de plaats waar vroeger het Waldorf Astoria-hotel stond en beslaat een oppervlak van ca. 0,7 H. A., waarvoor betaald werd f 44.000.000. Het gebouw bevat 63 liften, die in groepen zijn ingedeeld, die elk van den beganen grond af bepaalde etages bestrijken. De capaciteit van de liften bedraagt 15 000 personen in één richting per half uur. Het maximumverkeer is cerca 2 400 personen per minuut.

Transformeeren van gelijkstroom.

De Zweedsche ingenieur Baltzar von Platen, die o.a. medegewerkt heeft aan het ontwerpen van de Electrolux-koelkast, heeft een systeem uigewerkt, het z.g. Glesumsysteem, voor het opwekken en transformeeren van gelijkstroom, waardoor, naar men verwacht, de transmissie van electrische energie langs ondergrondsche en onderzeesche kabels zeer vereenvoudigd en derhalve ook veel goedkooper zal worden.

Het isoleeren van kabels is voor gelijkstroom veel eenvoudiger en veel minder kostbaar dan voor wisselstroom. Ook de motoren, die met gelijkstroom gedreven worden, zijn minder ingewikkeld en minder kostbaar dan die voor wisselstroom. De toepassing van het Glesumsysteem zou het ook mogelijk maken treinen te laten loopen door middel van gelijkstroom met voltages, die even hoog zijn als thans in de praktijk met wisselstroom worden bereikt. De bezuinigingen, verkregen door de lagere kosten der motoren en de mindere kosten voor het isoleeren zullen, naar men verwacht, zeer belangrijk zijn.

Ingenieur von Platen heeft een berekening gemaakt voor de toepassing van zijn stelsel bij het plan, dat reeds sedert vele jaren overwogen wordt, om aan Duitschland goedkoope electrische energie te leveren, welke uit de waterkracht van Noorwegen en Zweden kan worden verkregen. De aanlegkosten zouden hierdoor met ruim 5 millioen pond sterling verminderd worden of met ongeveer 25 pCt. van het bedrag, dat voor de aanleg is geraamd. Het Glesumsysteem zal vermoedelijk ook een belangrijke rol spelen op het gebied van de X-stralen en van de draadlooze telegrafie. Toepassing van het Glesumsysteem bij een 10 K. W. zendstation zou waarschijnlijk een besparing van 45 pCt. op de jaarlijksche kosten beteekenen.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

BERICHTEN.

Gouverneur van Slobbe.

Maandagmiddag ten 3 uur keerde Hr. Ms. Johan Maurits van Nassau met Z. Exc. Gouverneur van Slobbe en adjudant Fens weer van Bonaire in onze haven terug en werd bij aankomst met de gebruikelijke saluutschoten begroet.

Het Oliebedrijf van de Isla.

In plaats van nog meer in te krimpen zijn er verschillende voorteekenen, die er op wijzen, dat het bedrijf van de Isla van de C.P.I.M. zich nog meer gaat uitbreiden.

Als bewijs daarvoor kan dienen dat er in Holland twee groote olietankers, de *Rosa* en de *Rita*, op stapel staan, die in Februari a.s. hier verwacht worden. Terwijl alle tegenwoordige tankers, die de ruwolie van Maracaibo aanvoeren niet grooter zijn dan 2500 ton, zullen de twee nieuwe tankers laadruimte hebben van 3500 ton.

Ook zegt men, dat spoedig weer nieuwe groote olietanks zullen worden bijgebouwd, waarvoor een groot getal pletters en andere vaklui uit Holland verwacht worden. Het spreekt van zelf, dat tegelijk ook vele werklieden van onze eilanden een plaats vinden, ook al is het misschien niet tegen de hooge loonen van vroeger, toch nog altijd voor een goed dagloon, waarmede men ook vrouw en kinderen kan onderhouden.

Verder staat de bouw van twee nieuwe *trumbles* op het program.

Nog een ander bewijs, hoezeer de raffinaderij van de C.P.I.M. op *volle* kracht werkt, moge dienen dat nog dagelijks **22.000** ton ruwe olie verwerkt worden.

Onthulling van de nieuwe klok.

I.I. Dinsdagmorgen om half twaalf vond op het Wilhelminaplein de overdracht plaats van de monumentale klok, door de directies der C. P. I. M. en C. S. M. aan Curaçao aangeboden.

Doordat weinig bekendheid was gegeven aan deze plechtigheid, zelfs geen invitaties aan de pers waren gestuurd, was de belangstelling van de zijde van het publiek vrij gering. Wij merkten onder de officieele personen op: de directeuren en afdeelingschefs van C. P. I. M. en C. S. M. en vele hooge Gouvernementsambtenaren.

Toen Z. E. de Gouverneur vergezeld van Mevrouw van Slobbe en zijn Adjudant op het plein aankwam, werd hij verwelkomd door den Heer van Nijmegen Schonegevel, die daarop het woord nam en met eenige welgekozen bewoordigingen de klok aan den Gouverneur aanbood. Z. E. zeide het monument gaarne te aanvaarden, vooral waar het de bevolking wijst op stiptheid, een deugd, die de tegenwoordige samenleving niet missen kan; [illegible] klokje van de C. P. I. M. nog lang moge tikken op Curaçao. Namens Curaçao dankte Z. E. de directie der beide Maatschappijen.

Hiermede was de plechtigheid geeindigd. Over de architectonische verdiensten van het monument zullen we ons nog niet uitlaten. Het modern bouwsel staat wat onwennig tusschen onze oude gevels aan het Wilhelminaplein. Onze oogen zullen er aan moeten gewennen.

S. S. Mauretania"

Gisteren kwam de grootste toeristenboot de *„Mauretania"* van de *Cunard-White Star line* met 679 toeristen aan boord in de Caracasbaai, komende van New York en bracht veel vertier in onze winkelstraten.

Doch deze toeristen behooren meer tot de categorie der vacantie-menschen en niet tot de klasse der millionnairs.

Welkom.

Per S. S. *„Costa Rica"* kwam Zondagmorgen hier aan de nieuwe Kapitein der Mariniers J. J. A. KEUCHENIUS met echtgenoote. De Heer K. is bestemd tot opvolger van Kapt. der Mariniers MICHAELIS.

CURAÇAOSCHE HEBBEDINGETJES.

Laatst dacht ik er eens over na, waarom het eigenlijk goed was, dat iemand nu en dan zijn eigen geweten van binnen eens ging bekijken in afzondering.

Hebben wij niet genoeg te denken en raadplegen wij ons zelf niet elken dag, zoodat een afzondering feitelijk overbodig is?

Ik sloeg hier over een werkje of liever gezegd een uittreksel van een reuzenwerk van David Grayson na, „ADVENTURES OF SOLITUD" en vond hierover het volgende wat ik hier vrij vertaal:

„Het is jammer, dat de gewoonte om dichters en profeten in de gevangenis te zetten, niet meer bestaat. Wij zouden misschien meer meesterwerken hebben. Daar vele mannen van deze categorie hun blijvende contributie tot opbouw van ons ras aan een of ander ongelukkig avontuur of aan ziekte verschuldigd zijn, waardoor zij onwillig werden opgesloten of verbannen en waar zij gelegenheid hadden om hun eigen geest te kennen en op die manier in staat waren om een compleet leven te leven.

Het was in BEDFORD GOAL, dat John Bunyan zichzelf begon te vermaken met die pracht-kindergeschiedenis „PILGRIM'S PROGRESS" te schrijven.

Omdat zijn werk hem echter geluk gaf, twijfelde deze bezadigde Puritein of hij zijn geschrijf zou laten drukken of niet. „Ik deed het", zoo zeide hij, „om mijn eigen tevreden te stellen".

Hij was gelukkig in de stilte van zijn gedachten.

William Penn, de bekende Quaker, schreef, nadat hij van het hof verbannen was, „Fruits of Solitude", (Vruchten van Eenzaamheid), een boek veel te weinig bekend. Hij was een figuur in de Amerikaansche geschiedenis, maar hij zal het langst leven, denk ik, door zijn brieven: „Vruchten van eenzaamheid". Verbannen van de wereld had hij ledigen tijd om in zijn eigen gedachten te kijken. Hij sprak van eenzaamheid als van een school, welke weinig menschen wenschen te volgen, doch geen een onderwijst ons beter.

Hij zegende God voor zijn afzondering. Hij had nu tijd, dien hij den zijnen kon noemen en in welken hij een inzicht kon krijgen omtrent zichzelf en de wereld en merkte hierbij op waar hij raak of mis was.

Het was in de gevangenis, geloof ik, dat ook Cervantes zijn „DON QUICHOTE" schreef.

Ook de H. Paulus schreef zijn beste brieven in de Romeinsche gevangenissen.

Denk ook aan Robert Louis Stevenson, die gestuit in zijn bed, de fluit bespeelde. Niet alleen ziek, maar verbannen van zijn oude bekende omgeving en vrienden. En toch was hij een man, die zoo zijn eigen geluk gevonden had.

Hij schreef, „In het begin van die lange dagen en nachten in mijn hospita leenzaamheid dacht ik, dat ik zulks nooit zou uithouden.

Heele einden dag en nacht kijken naar dat straaltje licht, dat door de kier van de deur kwam. Alles zou beter wezen dan dat. — Ik wilde opstaan, me aankleeden en wegloopen. Maar ellende is niet physicaal, ellende is altijd mentaal. Wat wij denken, niet wat wij lijden, vernietigt ons, en alleen die man heeft succes, die geleerd heeft om zegevierende, binnen zijn beperking te leven.

Dit probleem had ik nooit goed overdacht, totdat ik de volgende ondervinding opdeed. Op een morgen stond ik op en begon tegen mijn eigen te razen.

„Een belachelijk schepsel ben je," zoo zeide ik," je slaat dóór, je inwendige sterkte heb je gewonnen zonder strijd bij een van de oudste, gewoonste van alle menschelijke moeilijkheden."

Zelfs de rijke ondervinding van mijn vroeger bezig leven wus niet in staat geweest om mij door een paar maanden ziekbed heen te helpen. Was er dan geen toevlucht meer voor mijn geest? Het was waar, mijn gezondheid, mijn werk, mijn boeken, vrienden alles was weggenomen, maar ik was nog in het bezit van mijn eigen gedachtengang en mijn inwendig leven.

Geen merkwaardige ontdekking; een kind kon dat ook weten, maar ik daar in bed, rusteloos en ellendig, het kwam als een vloed door mijn geheele lichaam. Zooals alle bannelingen, uitgeworpenen en gevangenen, was ik hier in deze kamer. Aangewezen op mijzelf, en geen mensch dan ikzelf kon mij gelukkig maken. Geen dokter, geen verpleegster, geen priester, geen vrienden. Alleen dat vreemde iets in mijn binnenste gaf mij rust en kalmte. Jarenlang heb ik in het geheim verlangd naar een rustige afzondering, naar een kans om ná te denken. Welnu, ik had mijn verlangen vervuld gezien; hier was rust en eenzame afzondering mij verleend.

Mijn eerste ogenblikkelijke poging om mijn vroegere herinneringen weer terug te krijgen, om mijn gedachten af te wenden van mijn ellende, was om oude poëzie, zelfs proza te reciteeren, welke ik in mijn jeugd geleerd had. Ik nam de proef, omdat de kans daar was en tot mijn verrassing reciteerde ik geheele stanzas, heele gedichten welke sinds jaren niet in meer mijn gedachten waren. THE LADY OF THE LAKE, THE PRISONER OF CHILLON en PHANATOPSIS en de mooie passages uit ISAIAH en de PSALMEN, welke mij zulke vreemde gevoelens deed gewaar worden.

In lange nachturen, kreeg ik deze verloren schatten weer terug. Een zin hier, een rythmus daar, tezamen plaatsende met steeds verhoogd genot, welke de lange uren als het ware opat. Tijd was niets voor mij. Ik vond dat ik overwon, al was ik in bed. Ik voelde dat er iets beters was dan dokters, verpleegsters, proeven en aanteekeningen. Ik was begonnen een plaats van rust en kalmte te vinden. Na een tijd besloot de Tyran dat ik boeken mocht hebben. Het was een groot moment. Welke boeken zal ik verzoeken? Geen ziekelijke boeken, geen kleine, kinderachtige boeken. Flinke moedige boeken, van welke indrukken achter blijven in de ziel van een man. Het eerste boek welke ik dacht te verlangen was: „DE GEDACHTEN VAN KEIZER M. AURELIUS ANTONINUS". Daar is geen boek dat de philosophie van volharding krachtiger beschrijft dan dit, om anderen te leeren kennen en ook zichzelf.

Dit boek zette ik boven aan op de lijst. Dan „William Penn's" boek en Shakespeare's „TEMPEST" en een boek „THE BIBLE IN SPAIN" door George Borrow.

Vanaf dien tijd en met deze wapens kreeg ik oasen in de woestijn van mijn ziekte. Als ik 's nachts wakker werd, dan was het niet langer om mij om te wentelen, zooals vroeger, maar met een nieuw interest, een nieuwe hoop.

En zoo was het, dat ik mijn avonturen naar buiten in mijn bed maakte.

Want avontuur is niet buiten den man, maar van binnen. Het is vreemd, maar waar, dat, als een man's geest vrij zijn eigen gang gaat, geen mensch weet wat er gebeuren kan.

In een gevangenis of een hospitaal of in elke plaats van afzondering waar men niet gestoord wordt, kan iemand in een oogenblik in zijn eigen verre hoven wandelen of vindt zich zelf ver weg van de volgepropte jaren om den jongen terug te vinden welke hij zoo lang geleden kende.

Nergens, met grootere vrijheid zonder ongemak, trekt zich een man beter terug dan in zijn eigen ziel".

Voor gerustheid, kalmte, is niets zoo goed als goede orde van geest.

Ja, daar is moed voor noodig, om je eigen van binnen te bekijken. Maar daar is iets te zien. Misschien is het in het begin niet zoo mooi, maar blijf dóór kijken en U ziet Uw eigen schoonheid.

MAC.

SS. „Morrocastle".

Een verschrikkelijke scheepsramp werd deze week uit de Vereenigde Staten gemeld. Het SS. *Morrocastle* van 11.500 ton van de Ward-line met 318 passagiers en ongeveer 240 pers. aan bemanning, te zamen 560 personen, is des nachts kort na 12 uur door den bliksem getroffen en geheel uitgebrand op zijn reis van Havana naar New-York. Vele andere booten, door het radiosein S.O.S. opgeroepen, verleenden assistentie en hebben nog veel personen gered. Het ongeluk gebeurde op de kust van New-Jersey nabij het lichtschip „*Scothland Light*". Vele passagiers zijn in hun hutten levend verbrand. Uit de vele verwarde berichten schijnt nu wel definitief vast te staan, dat bij deze ramp ongeveer 147 personen het leven verloren.

Het Zeemanshuis te San Nicolas op Aruba.

Het Zeemanshuis werd in de maand Aug. door 90 (negentig) zeelieden bezocht. In vergelijking met de vorige maand, waarin dit getal 51 (een en vijftig) bedroeg, is dit een prachtige vooruitgang.

Uit het register blijkt ook, dat vele zeelieden, die de club eerder bezochten, bij hun terugkeer op dit eiland het Zeemanshuis iet vergaten; alles wijst er dus op dat we de goede richting in gaan.

Vele Duitsche, Deensche zeelieden bezochten het Zeemanshuis en het Bestuur verheugt zich, dat ze door bemiddeling van de „*Deutsche Volksbund*" in Berlijn, welke een prachtzending boeken zond, in staat is om wat voor deze categorie van zeelieden te doen. Het begin is er dus, wie volgt thans? Indien we in staat zijn ot gesteld worden om de gezelligheid van ons tehuis te verhoogen, zal dit zeker het bezoek ten goede komen, hoe grooter het aantal bezoekers wordt, des te liever is het ons.

De Secretaris.

Ch. H. Bavelaar.

Postzegels.

In het nummer van de *Cur. Volkscourant* van Dinsdag 11 Sept. schrijft een inzender „*Multavidi*" iets over Cur. postzegels, waarmede wij geheel en al accoord gaan. Zijn voorstel komt verkort hierop neer, dat ook voor Curaçao, gelijk in Holland gebruikelijk is en zelfs aan Oost-Indië en Suriname werd toegestaan, elk jaar van tijd tot tijd een bijzondere Weldadigheids-postzegel uit te geven, die met een bepaalden toeslag, dus tegen een hoogeren prijs verkocht wordt. Die meerdere opbrengst komt dan ten goede aan een of ander liefdadig doel b.v. voor tuberculose-lijders of in 't algemeen aan het Roode Kruis uit te keeren. *Multavidi* schijnt daarvan een enorme opbrengst te verwachten.

Alleen op dat éene punt verschillen wij eenigszins van opinie, omdat onze verwachtingen niet zoo hoog gespannen zijn.

Een ander voorstel van M. is om de *Brion*zegels van ons 300 jarig jubileum, na December een andere bestemming te geven. Deze bestaan alléén in de hoogste waarden van 1.50 fl. Hij wil deze verkrijgbaar stellen na einde December met opdruk van 6 cts voor binnenlandsch verkeer en ook met Holland en Suriname, en met opdruk van 10 ct. voor luchtpost naar Aruba, de andere hooge waarde van 2.50 fl met opdruk van 12½ en 15 cts. voor buitenland en van 70 cts. opdruk voor luchtpostzegel met het buitenland.

Op die wijze raakt onze Brion, de eenige Curaçaoënaar, wiens beeltenis op een postzegel voorkomt, nog meer bekend en populair.

Volgaarne geven wij onzen steun aan dit sympathieke voorstel van *Multavidi*.

De Curaçao-Tentoonstelling in den Haag.

Wegens de beide onverwachte sterfgevallen in de Koninklijke familie is de voorgenomen *Curaçao-tentoonstelling* naar aanleiding van ons 300 jarig Jubileum reeds herhaaldelijk uitgesteld.

Zij zal nu eindelijk definitief geopend worden op 1 October a.s. en de geheele maand voortduren.

Zij wordt gehouden in de bekende *Gotische Zaal* in den Haag. Zij belooft de grootste tentoonstelling te worden, die betrekking heeft op ons gebiedsdeel. Oorspronkelijk had men niet verwacht dat de toevloed van inzendingen zoo buitengewoon groot zou zijn. Doch deze heeft de verwachtingen reeds verre overtroffen, zoodat men de vorige maand reeds genoodzaakt was, nog een andere zaal er bij te nemen om alles een plaats te kunnen geven.

Na de officieele opening der tentoonstelling verwachten we van onzen speciaien medewerker een uitvoerige beschrijving van de verschillende inzendingen.

Speciale Philips vertegenwoordiger bezoekt Curaçao.

Wij hadden een onderhoud met den Heer B. M. Stol, welke op zijn reis door Middel- en Zuid-Amerika, ook ons eiland bezocht. Zooals de Heer Stol ons uiteenzette, waren als nieuwe agenten voor Radio verkoop aangesteld de *NEDERLANDSCHE TELEGRAAF MAATSCHAPPY „RADIO HOLLAND"*, terwijl de distributie zal plaats vinden door één der meest bekende Curaçaosche firma's. Genoemde maatschappij zendt eerstdaags een speciaal bij de PHILIPS fabrieken in Eindhoven opgeleiden vakman uit, zoodat de „service" in goede handen is.

Verder hoorden wij, dat de Philips dit jaar met een geheel nieuwe serie ontvangapparaten uitkomt, welke niet alleen elke vergelijking met de laatste Amerikaansche types kunnen doorstaan, doch door hun betere afwerking en speciale uitvoering voor de tropen, de meeste garantie bieden in een klimaat als het onze. Bovendien brengen zij eenige nieuwigheden, zooals de mogelijkheid van aansluiting op alle netspanningen, vereenvoudigde bediening, automatische spanningsuitschakelaar enz.

Wij feliciteeren de Mij. „Radio-Holland" ermede, dat zij hier als vertegenwoordigers van één onzer grootste Nederlandsche industrieën zal optreden en wij nemen aan, dat het haar niet moeilijk zal vallen, dit bij ons allen als zoo goed bekend staande merk, is zeer korten tijd in te voeren.

Aruba-Album.

Wij gelooven niet te veel te zeggen, dat dit nieuwe Album, geheel en uitsluitend gewijd aan Aruba, de kroon spant over alle andere bekende Albums in den laatsten tijd over Curaçao uitgegeven. De uitgever en samensteller, de Heer S. J. Teunisse, Aruba, en de drukkerij de „*Spaarnestad*" te Haarlem, waar ook de *Katholieke Illustratie* gedrukt wordt, hebben alle eer van dit pracht-album, dat op het mooiste glacépapier gedrukt is en een menigte duidelijke en scherpe foto's bevat waarvan sommige ware fotografische kunstproducten zijn. Wie in lange jaren niet meer op Aruba geweest is, zal met verwondering zien, welk een schitterende metamorphose dit eiland ondergaan heeft. Vooral van Oranjestad en San Nicolas en van alle andere punten van het eiland, ook in de buitendistricten, zijn talrijke zeer goed geslaagde foto's aanwezig en leggen getuigenis af van den vooruitgang en moderniseering van het eiland. Aan den Heer S. J. Teunisse onzen dank voor het presentexemplaar en ons compliment over de mooie uitgave van dit album, dat in den boekhandel *St. Augustinus*, St. Thomas College alhier verkrijgbaar is.

Luchtpost-Aruba.

Voor het vervoer van brieven per luchtpost tusschen Curaçao en Aruba is een nieuw tarief en bijzondere postzegel ingevoerd met 10 cts extra port boven het gewone recht van 6 cts.

De eerste maal, dat de vliegmachine van Aruba naar hier vertrok, na het invoeren van dit tarief op Dinsdag 28 Augustus nam de vliegmachine ruim 15 kilo aan correspondentie mede.

Dus een volkomen succes zoowel voor Aruba als voor de Posterij.

Welkom.

Morgen Zondag wordt zijn Hoogw. Exc Mgr. P. I. Verriet en secretaris Pater I. de Bruyn wederom met de *Libertador* uit Aruba hier terug verwacht.

De „Libertador."

Maandagmiddag ten 2 uur vertrok het stoomschip de *Libertador* van K. N.S.M. met een recordaantal van 158 passagiers, allen voor Aruba bestemd.

Daartoe behoorden Z. H. Exc. Mgr. P. I. Verriet met Secretaris Pater I. de Bruyn, 3 Zusters Dominicanessen, frater Hadrianus, ongeveer 40 Arubiaansche Padvinders, alle „Reepelsteeltjes" met familieleden, het muziekkorps *Sta. Cecilia*, onder leiding van den Hr. Boskaljon, enz. — De boot was stampvol.

Donderdag keerde de *Libertador* weer van Aruba en Maracaibo terug in het geheel met 140 passagiers, waaronder al de medewerkers(sters) aan de Kinderoperette: „*Reepelsteeltje*", onder leiding van den Hr. Rietkerk.

Autobus gekanteld.

Dinsdagmorgen is een autobus vol passagiers op den weg van *Hato* gekanteld. De bus reed met groote vaart en naar men zegt, hield de chauffeur niet het oog op den weg en het stuur, maar keek op een oogenblik even om. Ongeveer acht personen werden per ambulance naar het St. Elisabeth's Gasthuis gebracht, waarvan geen enkele ernstig gewond bleek.

Koloniale Raad.

In de zitting van den K. R. van Dinsdag avond waren alle leden aanwezig, behalve de Hr. Sprockel.

Alle ingekomen stukken werden naar de afdeelingen verwezen.

De punten 2 en 3 van de agenda vasstelling en goedkeuring van de begrooting van 1930 en 1931, werden zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, doch eigenlijk met een woord van protest.

De Voorzitter Jossy C. Henriquez, waarbij zich ook de Heeren Bichon en Senior aansloten, verklaarde, dat aan de Raad het budgetrecht toekomt, en dat wanneer zij bepaalde bedragen voor posten der begrooting goedkeurt, dat beteekent, dat die posten niet zullen overschreden worden, dus geen *hoogere* bedragen aan die posten zullen besteed worden. De nadeelige saldo's van 1930 en 1930 zijn mede daaraan te wijten. Op de vraag van den Raad aan het Bestuur of ook op de latere begrootingen van 1932 en 1933 geen posten overschreden zijn, heeft het Bestuur geantwoord, dat het jaar 1932 sloot met een voordeelig saldo van 600.000 fl. en 1933 met 400.000 fl. Doch dat is eigenlijk een ontwijkend antwoord, omdat ook in dat geval toch voor sommige posten nog wel *hoogere* bedragen kunnen besteed zijn, dan de K. R. had toegestaan, en daartoe willen de leden in geen geval medewerken.

Radio nieuws!

Wij hebben gedurende vier dagen van de proefuitzendingen kunnen genieten op de afstand van 16.03 en 24.88 M. door de rijkszender van Kootwijk. De afstand 16.03 lijkt ons voor Curaçao het beste, want bij 24.88 M. is er veel storing. Lustig hoorden wij de muziek van de K.R.O. er door komen, maar wij hopen de volgende week iets meer van te kunnen lezen. A.s. Dinsdag 18 September 1934 hooren wij ook op beide afstanden de uitzending van de troonrede van H. M. de Koningin. Radiobezitters en luisteraars zet uwe radio vroegijdig op, dat is plus minus 5.30 u. v.m. Cur. tijd, want iets voor twaalf begint het reeds in Holland en om 1 uur n.m. verlaat H. M. de Koningin onder gebulder van kanonschoten het koninklijk paleis, Noordeinde, Den Haag.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.

Mijnheer de Redacteur.

Beleefd verzoeken wij U onderstaand stuk in Uw blad te willen doen opnemen.

Curaçaosche Radio Vereeniging.

Naar aanleiding van een bericht dat dezer dagen in de bladen verscheen over de oprichting van de „Pan American Radio Club", wenschen wij, ter voorkoming van een onjuist begrip van den stand van zaken, onder de aandacht der lezers te brengen, dat de in genoemd stuk geuite bewering als zou de „CURAÇAOSCHE RADIO VEREENIGING" meer in het belang van de geëmployeerden der C.P.I.M. werken, niet in overeenstemming is met de feiten.

Ten einde dit eenigszins te illustreeren, geven wij hieronder een opsomming van de categorieën onzer leden.

Leden niet in dienst der C.P.I.M.	(* 110)	175
Leden in dienst der C. P. I. M. en wonende te Willemstad of elders buiten Emmastad	65	
C.P.I.M. leden	131	
C. S. M. leden	47	
Donateurs	6	
	359	

(* In dit aantal zijn nog begrepen 4 leden op Aruba, 1 op Bonaire en 1 in Panama City.

De „CURAÇAOSCHE RADIO VEREENIGING" is een zelfstandige vereeniging, welke de belangen behartigt van alle radio-luisteraars in Nederlandsch West-Indië.

Voor oningewijden wenschen wij voorts nog naar voren te brengen, dat de C. R. V. beschikt over een Technische Commissie, welke den leden in gevallen van storing of anderszins gratis van advies dient.

Met dank voor de verleende plaatsruimte, teekenen wij,

Hoogachtend,

BESTUUR C. R. V.

RADIO-BERICHTEN.

Cursus voor radioberichten.

Naar wij vernemen, zal binnenkort te Rome een cursus aanvangen voor radio-berichtgeving. Men verwacht, dat talrijke journalisten eraan zullen deelnemen.

Tien jaar omroep in Zuid-Afrika.

In den loop van de vorige maand werd door de Zuid-Afrikaansche radiovereeniging plechtig den dag herdacht waarop het 10 jaar geleden was, dat de eerste omroep-uitzending vanuit Johannesburg plaats vond. In deze tien jaren werd moeizame pioniersarbeid verricht. Het omroepgebied is zeer uitgestrekt in verhoudig tot het aantal luistelaars, dat echter de laatste jaren sterk stijgende is. Op den gedenkdag werd een historisch programma uitgezonden. Een der scenes hieruit was o. a. de eerste Trans-Atlantische verbinding door Marconi tot stand gebracht.

Hoewel de Zuid-Afrikaansche omroep groote moeilijkheden met het samenstellen van haar programma bij gebrek aan beschikbare krachten ondervond, is het toch vaak van een verrassende gehalte en originaliteit. Bovendien krijgt er het opvoedend element een steeds grootere plaats, hetgeen in deze streken van eenzaam wonende „farmers" van groot belang is.

Liszt's Sterfdag herdacht.

Op 31 Juli werd door Radio Boedapest de sterfdag van den beroemden componist Franz Liszt herdacht. Zoowel bekende pianowerken als een concert voor koor en orkest, onder leiding van Viktor Vaszy, werden van dezen meester ten gehoore gebracht.

Portugal zoekt een omroeper.

In Portugal bejivert men zich momenteel zeer met het vinden van den meest geschikten omroeper voor den nieuwen nationalen zender te Lissabon. Meer dan 80 candidaten zijn reeds voor de strenge leiding verschenen. De besten worden aan de critiek der luisteraars prijsgegeven, die zich met brieven, telefoon en telegrammen aangaande deze kwestie niet onbetuigd laten. Men stuit over het algemeen op het bezwaar, dat de personen met de gewenschte stemhoedanigheden niet over de noodige talenkennis beschikken.

Een Fransche hoorspel-prijsvraag.

De Fransche omroepcommissie heeft nu reeds, in verband met de radio-tentoonstelling, welke in 1937 zal plaats vinden, een prijsvraag uitgeschreven voor het beste Fransche microfoonspel.

De bekroonde werken zullen dan over de Fransche zenders vertolkt worden.

Regenval in Augustus.

In het tweede district.

Rust	8	m.m.
Klein Kwartier	8	m.m.
Santa Rosa	7.5	m.m.
Scherpenheuvel	13.1	m.m.
Zuurzak	10.7	m.m.
Gr. Sint Joris	3.5	m.m.
New Port	13.	m.m.
Montagne	5.	m.m.
Santa Maria	3.8	m.m.
Blauw	16.	m.m.

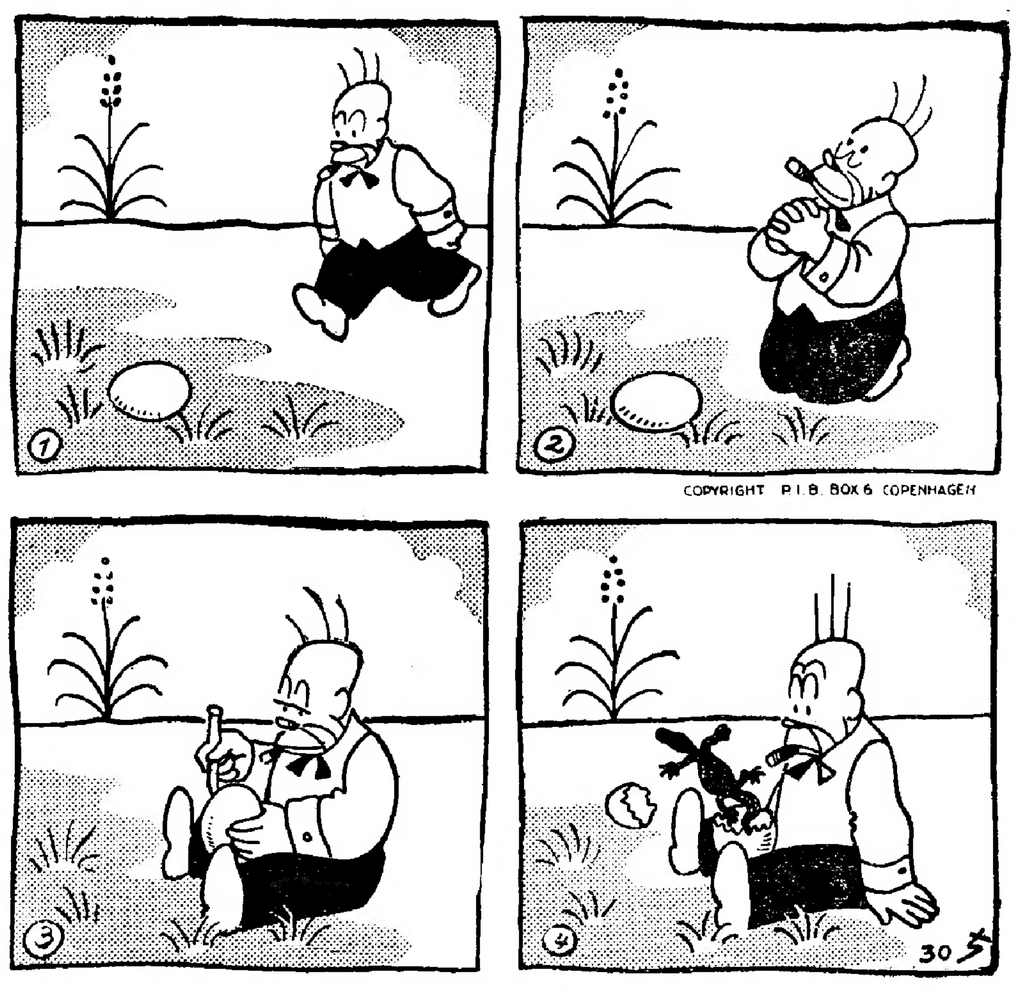
Varia.

Het stoffelijk overschot van zijn Exc. Mgr. Jozepf Sadoc Alemany, O. P. eerste aartsbisschop van San Francisco, gestorven in 1888 zal van Valencia, Spanje, naar de Vereenigde Staten overgebracht worden, waar het begraven wordt onder de kapel van het nieuwe groote St. Albertuscollege in Oakland. De aartsbisschop kwam in 1843 naar America, werd bisschop van Montery in 1850 en drie jaar later de eerste aartsbisschop van San Francisco. Op hoogen leeftijd keerde hij naar zijn vaderland, Spanje, terug.

In Engeland en Wales bestaat een bloeiende katholieke „Young Men's Society", waarvan kort geleden getallen gepubliceerd zijn. Het verslag toont dat de organisatie 23.679 leden telt in 274 afdeelingen, waarvan het grootste gedeelte geconcentreerd is in en om het aartsbisdom Liverpool, waar 9756 leden zijn in 80 afdeelingen. Behalve de vermelde getallen zijn er nog 67 bloeiende afdeelingen in Scotland.

Uit Indo-China komt het bericht dat drie kleinkinderen van den keizer Ming Mang, den wreeden vorst, die in 1833 zulk een bloedige vervolging der christenen veroorzaakte, studeeren voor het H. Priesterschap op het klein seminarie van Hue. Bij de viering van het eeuwfeest der eerste martelaren waren de nakomelingen, zoowel van den keizer Ming-Mang als van den eersten martelaar, den gelukzaligen Paulus Bueng, tegenwoordig.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

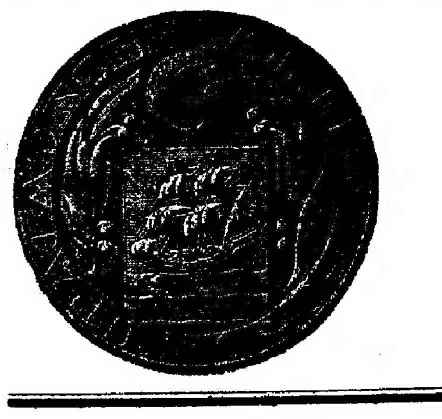

Adamson vindt een struisvogelei.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Bijblad van de „AMIGOE DI CURACAO" van 15 SEPTEMBER 1934.

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd-uitslagen 9 September 1934.

1 klasse	ASIENTO	—	HERCULES	0—0
	GO AHEAD	—	VOLHARDING	

(niet doorggegaan wegens het niet opkomen van den scheidsrechter.)

Res. 1ste klasse	BISMARCK 2	—	~~TRAPPERS 2~~	afgelast

Stand Competitie-wedstrijden per 9|9|'34

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen*	Punten
ASIENTO	8	6	1	1	11	4	13
R. C. C.	8	5	1	2	15	6	11
TRAPPERS	8	4	2	2	10	6	10
BISMARCK	8	3	3	2	7	5	9
HERCULES	8	3	3	2	5	2	9
TRANSVAAL	7	2	2	3	12	5	6
VOLHARDING	7	3	0	4	14	9	6
GO AHEAD	6	0	2	4	2	8	2
M. S. V.	8	1	0	7	4	34	2
Res. 1ste klasse							
R. C. C. 2	6	4	1	1	23	4	9
TRAPPERS 2	6	2	3	1	7	5	7
ASIENTO 2	6	3	0	3	10	10	6
VOLHARDING 2	5	2	1	2	7	7	5
* BISMARCK 2	5	4	0	1	12	6	4
TRANSVAAL 2	3	1	1	1	5	7	3
HERCULES 2	5	1	0	4	4	13	2
M. S. V. 2	6	1	0	5	4	18	2
Res. 2de klasse							
D. D. V. O. 2	3	3	0	0	7	2	6
AJAX 2	3	2	0	1	6	1	4
DE RUITER 2	[illegible]	1	[illegible]	[illegible]	4	7	2
ATLETICO 2	3	0	0	3	2	9	0

* 4 Winstpunten in mindering gebracht wegens het niet opkomen in den wedstrijd tegen "R. C. C." 2 op 2 April l.l. en tegen „Trappers" 2 op 10 Juni l.l.

WEDSTRIJD - PROGRAMMA.

Zondag, 16 September

MUNDO NOBO
Comp. 1ste kl.
TRAPPERS — VOLHARDING
Aanvang: 4.30 precies.
Scheidsrechter: Elfrink.
Grensrechters: Dijk, Schouwé.

DE HOOP
Comp. 1ste kl.
BISMARCK — M. S. V.
Aanvang: 4.30 precies.
Scheidsrechter: Visser.

Zilveren Bal
R. C. C. 2 — TRANSVAAL 2 *C.*
Aanvang: 3.15 precies.
Scheidsrechter: Dania.

Zondag, 23 September

Comp. 1ste kl.
ASIENTO — BISMARCK
Aanvang: 4.30 precies

Comp. 1ste kl.
GO AHEAD — TRANSVAAL
Aanvang: 4.30 precies

Comp. 1ste kl.
M. S. V. — R. C. C.
Aanvang: 3.15 precies.

Zondag, 30 September

Comp. 1ste kl.
HERCULES — R. C. C.
Aanvang: 4.30 precies

Comp. 1ste kl.
TRANSVAAL — TRAPPERS
Aanvang: 4.30 precies

Comp. 1ste kl.
ASIENTO — VOLHARDING
Aanvang: 3.15 precies

SCHERPENHEUVEL
Zilveren Bal
WINNAAR C. — SCHERPENH. *H.*
Aanvang: 4.30 precies

Zondag, 7 October

MUNDO NOBO
Comp. 1ste kl.
HERCULES — TRAPPERS
Aanvang: 4.30 precies

DE HOOP
Comp. 1ste kl.
GO AHEAD — M. S. V.
Aanvang: 4.30 precies

Res. 1ste kl.
R. C. C. 2 — TRANSVAAL 2
Aanvang: 3.15 precies

Res. 1ste kl.
BISMARCK 2 — VOLHARDING 2
Aanvang: 3.15 precies

Zondag, 14 October

Comp. 1ste kl.
ASIENTO — R. C. C.
Aanvang: 4.30 precies

Comp. 1ste kl.
TRANSVAAL — VOLHARDING
Aanvang: 4.30 precies

Zilveren Bal
WINNAAR H. — DE RUITER *M.*
Aanvang: 3.15 precies

Res. 1ste kl.
HERCULES 2 — M. S. V. 2
Aanvang: 3.15 precies.

STRAFFEN.

Aan A. de Castro (Volharding) is het recht tot deelname aan de twee eerstvolgende door zijn Vereeniging te spelen wedstrijden in C. V. B. verband ontzegd, zulks wegens het slaan van een tegenstander gedurende den wedstrijd Hercules — Volharding (19 Augustus).

Aan R. Danchi (Hercules) is het recht tot deelname aan de twee eerstvolgende door zijn Vereeniging te spelen wedstrijden in C. V. B. verband ontzegd, zulks wegens het opzettelijk schoppen van een tegenstander gedurende den wedstrijd Hercules — Volharding (19 Augustus).

In afwachting van hetgeen de Algemeene Vergadering in deze zal beslissen zijn voorloopig geschorscht:

E. Rondijk, L. Pieters, E. Pieters, P. Leano — VOLHARDING.
A. da Costa Gomez — DE RUITER.
J. Pinedo — HERCULES,

wegens het zonder vergunning van het Bondsbestuur deelnemen aan een niet door den C. V. B. goedgekeurde wedstrijd tegen een niet aangesloten vereeniging.

Beboet zijn wegens niet op tijd inzenden van de elftal-opvaven over September, elk voor fl. 2 50, de volgende vereenigingen:

ATLETICO, D. D. V. O.

De Buitengewone Algemeene Ledenvergadering tot wijziging der Statuten (voorstellen tot wijziging reeds in het bezit der Vereenigingen) zal, inplaats van in September, gehouden worden op 9 October 1934. Plaats en uur van aanvang zullen nader worden bekend gemaakt.

Het Bondsbestuur stelt voor om het Bestuur van den C. V B. uit te breiden tot 9 leden. Candidaten van het Bestuur zullen nader aan de vereenigingen worden bekend gemaakt.

In- en Afschrijvingen Werkende Leden van 3 t/m 10 September 1934.

INGESCHREVEN:

R. C. C.: Andries Scheuerman, Roodeweg 108 — per 1|9-'34.

Volharding: R. Medema, Emmastraat 21; J. v. Aanholt, Penweg 384 — per 8|9-'34.

AFGESCHREVEN:

De Ruiter: Carlito Kip, Saliña 132; Bernardo Koeiman, Buena Vista 368; Elias Nepomucenus, Buena Vista 348; Antonio Scharbay, Asiento 36; Pedrito Catita, Buena Vista 443; Mario Felipa, W. A. 465; Ricardo Pietersz; Agusto Monte, Weis Afo 57 — per 3|9 — 34.

Transvaal: A. Putto; H. Jaeger — per 6|9-'34

Elftal-Opgaven voor de maand SEPTEMBER.

Van rechts naar links.

AJAX 1: Ongewijzigd.

AJAX 2: Ongewijzigd.

ASIENTO 1: H. C. J. Nieuwenhoff, W. Lambij, D. Monfils, J. P. Spruit, A. de Wolf, W. Hendriks, J. Boon, J. Nieuwenhoff, L. Opschoor, P. C. Kroon, I. P. de Vooys.

ASIENTO 2: D. de Jong, P. Fraterman, G. J. Brouwer, J. Rigaud, G. de Nieuwe, P. Faber, A. J. Oomen, J. Kooyman, J. de Boer, B. Lagendijk, T. J. Leeflang.

ATLETICO 1: ?

ATLETICO 2: ?

BISMARCK 1: J. Arion, L. Jandroep, J. Pieters, J. Cesilia, J. Davelaar, E. Ruiz. F. Rovil, H. Vorst, M. Pieters, H. A. Maduro, J. Christian.

BISMARCK 2: E. Winklaar, F. Nicasio, W. Nahr M. Daal, J. Rodriguez, E. Moesker H. Bakhuis, M. Casimir, V. Pellicer, R. Davelaar, J. S. Vos.

D. D. V. O. 1: ?

D. D. V. O. 2: ?

DE RUITER 1: A. Wester, E. Romer, S. Scharbaij, A. da Costa Gomez, B. Rudolf, B. Marchena, E. Pinedo, August Virginia, H. Dovalia, A. Sillië, P. Bonifacio.

DE RUITER 2: B. Roosje, O. Mischael, G. Baart, J. La Cruz, E. Venturanza, F. Michiel, L. Koeiman, J. Schorea, P. Belenfen, C. Laurens.

GO AHEAD: E. Bertus, H. Muyden, F. de Vries, A. Bemmel, De Rooy, H. Nevel, Ch. Roosburg, A. Beeldstroo, S. Eliazar, E. Chundro, A. Moorman.

HERCULES 1: J. Pinedo, H. Weber, E. Atalida, L. Laurens, J. Hollander, R. Danchi, F. Fecunda, A. Evertsz, F. Pinedo J. de Windt. F de Jongh.

HERCULES 2: W. Labordus, F. Angel, P. Jansen, J. Haseth, A. Prince, C. Riegis, P. de Haas, I Nieuw, A. Franka, G. Curiel, O. Willems.

M. S. V. 1: B M. van der Meulen, J. Handels, C. Pleitje, C. L. van Bergen, J. Hooyberg, H. Blom, J. J. Bronder, J. P. van Dalen, M van Niel, W. J. Osenga, P. Lugthart.

M. S. V. 2: W. Groen, J. A. Schouten, J. A. van der Ham, J. C. Schuppe, J. Hollander, A. M. Biervliet, M. Mutsaarts, J. de Knegt, A. Keet, J. Miedema, C. Cup.

R. C. C. 1: W. A. Roerhorst, I. Bouwman, J. Hollander, J. v. Uytrecht, V. Naar, R. de Windt, N. Vera, G. J. Schouten, J. Suarez, J. G. Hofmans H. Leers.

R. C. C. 2: Ph. de Jongh, F. Hollander, M. G. Bouwman, J. F. Bouwman, C. I. Royer, H. Gorsira, E. Rib, G. Raven, O. Profeet, G. Evertsz, F. Rib.

SCHERPENHEUVEL 1 Ph. Newton P. Martha, R. Suarez, J. Coffie J. P. Coffie, S. Cathalina, J. Regales, Ch. Becker, R. Tromp, B. Isenia, C. Servani.

KINDEREN.

Vertaling van DOKOTO.

Een gelukkig huwelijk....

We slaan episodes over in het familieleven der Limbachs. In 't kort samengevat, dwaalde Max, het eens door de moeder verwende zoontje, steeds verder uit de goede richting weg, verkeerde vrienden namen hem geheel in beslag, de schulden die hij in 't geheim maakte, groeiden schrikbarend. Tot onverwacht de dood hem trof in een nachtelijke vechtpartij. De volksmond zegt: Een ongeluk komt zelden alleen. Zoo ook hier. Men beleefde slechte tijden, iedereen spaarde, de bouwvakken lagen zoo goed als stil. Toen de architect de groote en kleinere schulden van zijn zoon betaald had, staakte een der banken haar betalingen. De heer Limbach door al deze elkaar opvolgende slagen gebroken, begon met zijn gezondheid te sukkelen. De doktoren waren 't niet geheel met elkaar eens, maar raadden allen rust aan Rust nemen? Juist nu? De sterke man, die zijn geheele leven geen ziekte gekend had, verdubbelde zijn krachten, maar op zekeren morgen bleef hij liggen en stierf na enkele dagen. Stervend verzamelde hij zijn krachten. Hij had de stille liefde van Elsa begrepen voor den ijzerhandelaar Rondé. Zijn laatste woorden waren: „Vrouw, als Rondé om Elsje komt — geef ze dan je zegen — — en den mijne." Op een donkeren Novemberdag droeg men hem grafwaarts.

Mevrouw Limbach, en haar dochter, tante Marie en de dienstbode Lies, betrokken nu een kleiner huis iets buiten de stad. De maanden vlogen voorbij en de wereld had de droefheid der Limbach's vergeten. Slechts weinigen bleven trouwe bezoekers, onder wie Rondé. Maar omdat hij van gewone burgerafkomst was, had hij steeds hoog tegen de Limbach's opgezien en deze verhouding hield hem ook nu op zekeren afstand. Maar aan de blikken der oudere dames ontging 't niet dat hij Elsa vereerde en dat Elsje, die reeds meer dan een voorname jongen man van stand geweigerd had, zich bij Rondé's komst zoo opgewekt toonde en gelukkig.

En moeder en tante peinsden over een oplossing.

Weer was 't lente en tante Maria keerde huiswaarts, ze wilde nog enkele kleine dingen bij Rondé koopen Zij vond hem in de winkel, want sinds zijn zuster getrouwd was, dreef hij, naast de werkzaamheden op de fabriek, zelf zijn zaak. De leerares vroeg hem of hij niet te veel werk op zijn schouders nam en zinspeelde schertsende op de noodzakelijkheid van een goede huisvrouw.

Na wat heen en weer praten, zei Rondé, terwijl droomerig zijn blik naar buiten schouwde:

„Wel denk ik jaar en dag aan eene — maar dan ook deze ééne...."

„Ken ik ze, heer Rondé?" vroeg de tante.

„O zoo goed, zoo goed", en hij zag de tante hoopvol aan.

„Maar wacht dan niet, tot het te laat is!"

„U bedoelt?"

„Dat de goede God U zal helpen."

„Ik kom morgen om elf uur" sprak hij gejaagd.

„En ik wensch u geluk op uw weg."

Daarop reikte tante Maria hem de hand, die hij dankbaar drukte.

„O, wat een goed mensch is dat toch" mompelde Rondé, zoo moederlijk, zoo echt, goed en vriendelijk."

Nu kon hij den verderen middag niet meer werken als anders. Ook de nacht bracht hem geen rust na 't late avondgesprek met zijn oude moeder.

Om elf uur 's anderen daags, stond hij voor 't huis van zijn beminde, en trachtte zijn opwinding te beheerschen. Hij belde. Nog in twijfel of hij eerst om de moeder of eerst om de dochter te spreken, zou vragen, ging de deur open. En het geluk voerde hem tot de dochter. Ze was alleen in de voorkamer met een handwerk bezig en ze raadde alles reeds bij den eersten aanblik, ofschoon tante Maria niet gesproken had van Rondé's plannen, zelfs er niet op had gezinspeeld.

Elsje verzamelde al haar kracht, ze legde peinzend en stil haar handwerk ter zijde, gaf Rondé eenigszins bevend een hand en bood hem een stoel. De zalige verrukking verhoogde de glans van haar oogen, zoodat de jonge man geheel in de war raakte.

In een roman zou 't oogenblik gekomen zijn, waarop de gelieſden na die wisseling van leed en vreugde, van hemelhoog juichen en tot den dood bedroefd zijn, niet slechts beleven, maar vooral in allerlei woorden elkaar openbaren moesten. Maar in deze werkelijkheid, voelden deze beide jonge menschen dit alles wel in zich, maar hun reine zielen en de hoogachting voor elkander, gaf hun een zekere vrees, een terughoudendheid om te spreken. De jongen man had zich thuis al voorgenomen, wat hij zeggen zou, maar op dit oogenblik, schoot hem zelf geen armzalig woord meer in zijn herinnering.

Terwijl hij nog naast haar stond, greep hij onwillekeurig nog eens naar de zachte hand van het meisje. Ze liet het willig toe en deze omstandigheid, gaf hem zijn zelfbeheersching terug en na een oogeblik zei hij:

„Om wille van u kom ik, juffrouw Elsa en voor ik me weer hier neder zet, moet ik een beslissing hebben — reeds jaren hoop ik op U en bemin U..."

Verder kwam hij niet. En Elsa, — nu ze dit lang in stilte gewenschte woord hoorde, begaf haar haar kracht, ze viel aan zijn borst en riep met een overgelukkige, eenigezins klagende stem: „O Paul, waarom heb je me zoo lang laten wachten?"

Dit was meer, dan hij had urven hopen en op dit zalig oogenblik kwam de lang bij beiden in stilte verwachte liefde tot uiting.

Op de divan zaten beiden hand in hand — hij werd niet moe te vertellen en zij niet ongeduldig om alles te hooren, hoe zij zijn ideaal was en haar beeld hem gesterkt had bij al zijn werk. Hij vertelde, hoe sinds hun eerste ontmoeting, hij haar in zijn hart had gedragen en hoe deze liefde tot haar, hem had behoed in oogenblikken van gevaar." Ze sloeg haar arm om hem heen en zei:

„Ik wil je altijd trouw zijn en je liefhebben tot in den dood."

De deur ging open en tante Maria kwam schalkslachend binnen. Elza's moeder, die achter haar schoonzus binnen trad, slaakte een kreet van verrassing. Rondé hoorde daarin een vriendelijke klank en met blijen moed ging hij naar de moeder van zijn bruid:

„Ik wilde eerst met u gesproken hebben, Mevr. Limbach," zei hij iets verlegen, „maar ik trof Elsa alleen en.... we houden van elkander..."

„Dat wil ik graag gelooven", onderbrak mevrouw Limbach en de gedachte aan de goed verzekerde toekomst van haar eenig kind, deed haar haar zuivere moederliefde openbaren. Ze omhelsde Elza hartelijk als deze om haar toestemming vroeg en sprak met bevende lippen: „Met vreugde geef ik je mijn toestemming — en die van je overleden vader."

En Elsa, luid schreiend, in de armen van haar moeder, riep: „ach arme vader" en weemoed vatte de kleine groep menschen en 't was of vaders ziel hen omgeweefde, allen voelden als 't ware, zijn nabijheid.

Nu zag Paul Rondé, hoe hij, eenvoudige jongen, hier werd hooggeacht en toen mevrouw Limbach met betraande oogen hem ook omarmde, hem bij zijn voornaam noemde en hem bad altijd goed voor haar kind te zorgen, toen ontbrak er niets meer aan zijn geluk. Met dank in hart en oogen drukte hij nu ook tante Maria beide handen die ze hem in haar gelukwensch tegemoed stak.

't Was nu tijd, dat hij naar huis snelde, waar zijn oud moedertje in duizend zorgen hem wachtte.

Ja ze was erg in angst, dat oude mensch met haar ruwe handen. Eerst had ze neergeknield en de rozenkrans begonnen, maar ze kwam niet ver in haar innerlijke onrust en ze liep nu moeizaam op en neer, van het Kruisbeeld naar het raam, van het raam naar de tafel, onrustig en al maar biddend.

Eindelijk kwam haar kind naar huis. Ze kende zijn vlugge stap. Vragend zag ze hem aan. Maar zonder antwoord omarde hij haar.

„God zij dank" murmelde ze. Verder sprak ze niet en luisterde, gelukkig, naar al wat haar kind haar moest vertellen. Op 't einde, zei zijn moeder weer „God zij dank" ze ging in de keuken en daar, alleen, liet ze haar tranen de vrije loop.

Om drie uur stond hij aan 't raam. Hij wist, dat de dames komen zouden om zijn moeder te begroeten. Eindelijk — daar zag hij ze komen, en riep zijn moeder. Ze plaatste zich achter 't tule gordijn en zag bewonderend, de lichte zonnige verschijning der bruid tusschen de twee oudere dames.

„O Paul, zei ze, ik ben te gewoon voor deze menschen."

Maar haar zoon sprak met mannelijken ernst:

„Je bent niet te gewoon moedertje, en mijn Elsa is niet trotsch en wij beiden zullen nooit vergeten dat U onze moeder zijt."

Intusschen naderden de vrouwen — Elsa met een onbeschrijfelijk gevoel — het huis dat haar woning ging worden. Met stille vreugde las ze 't woord Rondé, haar toekomstige naam Elsa Rondé.

Na een hartelijke begroeting, zette de bruid zich naast haar schoonmoeder en toen deze zei „Kindlief, je moet geduld met me hebben..." zoende ze van de lippen der oude vrouw alle andere woorden weg en de oude vrouwe voelde, dat het ernstig en hartelijk gemeend was en beschouwde sinds dien Elsa als haar dochter.

Rondé leidde de dames door alle afdeelingen van het gebouw. Intusschen waren zij met moeder Rondé zoo vertrouwd geraakt of men elkaar reeds jaren goed kende. Nu gingen in beide huizen alle handen aan den arbeid, een drukte als wanneer twee vogels een nestje bouwen, want zoo spoedig mogelijk wilde men bruiloft.

Rondé scheen zijn arbeidskracht te verdubbelen en maakte zijn huis binnen en buiten zoo mooi mogelijk, bij de Limbachs werd gewerkt voor de bruid

De Huwelijksmis, 't huwelijkfeest en Mevrouw Limbach 's dochter ging naar haar nieuwe woning en met haar — het geluk dat op een reine blije verlovingstijd was gegrondvest.

Bijna elken dag kwam moeder of tante op bezoek en namen een afstraling van dat geluk met zich. De moeder dacht aan den eersten tijd van haar eigen huwelijk en 't ontging haar niet, dat Elsa 't geluk meer in huis hield en minder aan de buitenwereld openbaarde. De tijd vloog voorbij en de toekomst vervulde en overtrof de verwachtingen. Elsa maakte haar man gelukkig en als Rondé met texten uit den Bijbel bij haar kwam, wees ze wel lachend al die lof van zich, maar in haar hart voelde ze, dat haar man haar met diepe innerlijke hoogachting liefhad.

SLOT.

TRANSVAAL 1:	L. Faverey, J. Brons, A. de Koop, A. Bosnie, M. Nahar, W. Man-Asam, H. Jaeger, E. A. Valies, A. Naaldijk, J. Eiloof, A. Sijlbing.
TRANSVAAL 2:	A. Ochlers, A. de Rooy, L. E. Willems, A. Zeedijk, A. Monkou, L. Esser, J. Sedney, J. Lobbrecht, J. Thijssen, J. Lo-Fo-Sang, A. Warning.
TRAPPERS 1:	A. A. Confesor, E. R. A. Jansen, A. J. Maduro, W. F. Abad, J. C. Jacob, B. F. Leonora, G. Pieter. R. B. Wilsoe, C. Bosch, A. C. Escobar, O. R. Davelaar.
TRAPPERS 2:	V. C Manuel, M. de Castro, A. Goedgedrag, E. F. Brion, A. M. Chirino, R. E. Corasol, J. C. Poppen, V. Evertsz, E. A. Reyes, R. F. Nahr, I. H. Dania.
VOLHARDING 1:	A. Clement, A. Minguel, J. Stekman, P. Leano, J. de Windt, L. Pieters, M. Laurens, A. de Castro, A. Meerens, M. Henriquez, E. Rondijk.
VOLHARDING 2:	E. Thielman, J. Celacio J. Tokay, S. Celacio, V. Nepomuceno, F. Fer, J. Marquez, J. Sillië, E. Pieters, R. Ruperto, A. Daantje.

Het Bestuur.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD — CURAÇAO.

GROEP I.

GROEP-NIEUWS van

Maandag 17 tot en met Zondag 23 September 1934.

Uit het kampement:

Geinstalleerd tot verkenner: *JAN SCHUITEMAKER.*

Insigne ZWEMMER behaald door *Paul Kent, R. Gressmann en J. Schuitemaker.*

Benoemd tot Patrouilleleider der ARENDEN, *S. PIETERS.*

PATROUILLE-AVONDEN,

Op DINSDAG, 18 en WOENSDAG 19 September de vastgestelde patrouile bijeenkomsten op de oude tijden.

PATROUILLE-LEIDER verwaarloos de eerste hulplessen niet.

TROEP-AVOND.

VRIJDAG, 21 September.

Om half zeven verzamelen bij "DE GROENE WIGWAM".

GYMNALTIEK . . . . SPORTTRAINING . . . . TROEPSPELEN.

verhaal: DE GOUDEN DOLK.

TROEP-BIJEENKOMST.

ZONDAG, 23 September.

Om drie uur verzamelen op het groepterrein.

GROOTE BERICHT-ESTAFFETTE DOOR DE STAD.

HORDE van GROEP I.

Dinsdag, 18 September.

Op de bekende tijd verzamelen op het Rif.

Horde-spelen . . . . gymnastiek en Rimboe-dansen.

"GROOTE SEIN-OEFENING," elke welp moet het opnemen.

Verhaal: HET ONTMASKERD COMPLOT.

HANDBALLEN.

Zaterdag, 22 September.

Om 2 uur op het Rif verzamelen.

GROOTE OEFENING OP STEENEN KORAAL.

Voetbal... verhaal: „DE ACHTERVOLGING."

Pas op voor ?????? XYZ.

Goede Jacht.

De Oude Wolf.

KAMP — FILM.

Woensdag, 29 Aug. 2 uur namiddag.

Vijf en veertig Curaçaosche Padvinders en Welpen staan netjes in 't gelid op de Werf... de Libertador vaart binnen met onze dertig Arubiaansche broers aan boord. Driewerf hoerageroep van beide kanten. Jeugd begroet jeugd en ziet verlangend naar de eerste kennismaking uit.

's Avonds acht uur rond 't kampvuur. Op de open plek, vlak bij die oude doode boom welks zijn kale taken als armen wijd uitgespreid houdt. 't Is als een totem die de kampvuurplaats bewaakt. Vijf en zeventig jongens zitten broederlijk om het knetterende takkenvuur bijeen en zingen hunne liederen. Daar klinken Yells en wisselen zang en voordrachten elkander af. Allen zijn vervuld van de beloften dier komende dagen.

Dondag, 30 Augustus, 's Morgens tien uur. Twee groote trucks van D.O.W., volledig bemand met beide groepen; rijden in langzaam tempo naar de stad. In de voorste de welpen in hun fleurig uniform. Het zingen is niet van de lucht en ook in de tweede truck word niet minder aan levensvreugde uiting gegeven. 't Wordt een blijde dag vol gezonde ontspanning en levenslust.

Vrijdag, 31 Aug. Koninginnedag.

Vijf voor zes 's morgens, na 't bad en het scheren, begeef ik mij naar de tenten, welke hier en daar tusschen het geboomte liggen. Onder de kampklok staat de hoornblazer gereed om de eerste tonen uit zijn instrument te onlokken. Dan klinkt de reveille en minuten ter staan de patrouille's voor hunne tenlaten en worden de spieren lenig gemaakt door morgen-gymnastiek.

Bij de fourage-afdeeling zwaait Vaan „Wijs" de scepter en is de dienstpatrouille druk bezig een hondertal broodjes klaar te maken, volgens recept der fourageleider .. dik met boter, worst of jam bedekt.

's Avonds klinkt zacht en met gevoel gezongen „Het Wilhelmus" rond 't kampvuur, als een eerbiedige groet aan onze Vorstin, die dit jaar zooveel smart ondervonden heeft.

Zaterdag 1 September... de kampstemming komt er hoe langer hoe meer in. 's Morgens, als allen bij de vlag verzameld zijn, wordt het groote kamphuishouden op hare plichten gewezen en het der dag-programma bekend gemaakt. Dan wordt de wet voorgelezen en het artikel der dagbetrachting onder saluut bekend gemaakt.

De eerste match der voetballers vindt tegen de Arubiaansche broers plaats en brengt spanning voor de nog komende twee ontmoetingen.

's Avonds snort „De Delco", door de zorg van den Heer Cardoze geplaatst en verlichten de talrijke electrische lampen het grootste gedeelte der plantage, zeer tot gemak der vele bezoekers.

Zondag, 2 September.... bezoekdag.

Vele auto's stoppen boven bij de plantage en de bezoekers vinden hun weg naar de tenten. Ook de limonade toko, waar Marco Handelman als chef genstalleerd is, heeft druk bezoek en er zijn handen te kort om alle dorstige gasten te bedienen. 't Is tegen etenstijd.... daar verschijnt onze troepmoeder, Mevr. Faber, welke den geheelen dag voor vijf en zeventig man visch gebakken heeft. Dat 't lekker was heeft de leider zelf mogen ondervinden. Drie hoera's voor onze troepmoeder, die tot twee maal toe onze visch-leverancier is geweest.

Maandag, 3 September.

Wederom een groote tocht, nu naar Westpunt. Zoo zien de Arubiaansche jongens een groot gedeelte van het eiland. Heerlijk is het zwemmen daar en het partijtje voetbal op Barber, dank zij den Heer van Eps van het derde district en de lekke band der welpen-truck.

De thuiskomst is vrij laat. Toch heeft de dienstpatrouille gezorgd dat er een flinke maaltijd gereed staat.

Dinsdag en Woensdag zijn kalme kampdagen. Allengs geeft de verkregen routine nu de patrouille's meer gelegenheid kampgebruiksvoorwerpen te maken en krijgen de keukens en kampement een aardig aanzien. Je kan b.v. van een kalebas een heel aardige theezeef maken. Natuurlijk ontbreekt de waschtafel, beker-boom, vorken en messenbakje en het tafeltje in de patrouillekeukens niet meer. Kampstraten worden gedoopt en kunstig is aloë uitgesneden. Voortaan zal dan ook de inspectie en de besprekingen op het „Baden Powell Plein" plaats vinden.

Elke morgen is het dokters-appel. Dan klinkt het signaal voor de zieken en wacht de leider voor zijn tent. Bedenkelijk begint hij op 't laatst als „dokter" zijn hoofd te schudden. Hij kan maar geen praktijk krijgen en de klanten laten zich maar wachten. Eindelijk daar komt er een. „Wel boy??"

„Ha.... ik zie het al. Ja, daar zal ik je gauw vanaf helpen. Oppasser geef eens een pil. Zie-zoo... die op een beetje water naar binnen, dan gaat de stadsreiniging weer aan 't werk. Je morgen nog even komen melden hoor."

Ja er is voor een kampdokter niet veel te verdienen, grijnslacht de leider voor zich zelf en besluit het filmpje volgende week verder af te draaien.

Willemstad, 10 September 1934.

M.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Hoe de wereld draait.

De moord op Dollfuss.

De geschiedenis der politiek zit volgepropt van moordaanslagen. De beschaving vordert in eerbied voor het menschelijk leven en de vrijheid, d.w.z. zij is er reeds in geslaagd de menscheneterij, de koppensnellerij, het menshenoffer en den slavenhandel te bannen uit de gemeenschap der wellevenden, maar er zijn enkele soorten moorden die zij nog niet heeft weten uit te roeien, o.m. politieke moord.

Algemeen is men het er over eens dat de moderne oorlog een vulgaire en afschuwelijke massamoord is, maar men heeft nog het middel niet gevonden om de bedwelming te niet te doen van de leuzen en begrippen waarmee hij bewimpeld wordt. De complexiteit van oorzaken en verantwoordelijkheden maakt het bovendien moeilijk om den oorlog afdoende te schandvlekken en te bestrijden. Dit is niet het geval met het tweede soort, met de politieke moord. Daarvan zijn dader en aanstichter gemakkelijk te kennen zoodat een rechtschapen weerzin weet tegen wie zich te richten. Maar nu is het dezer dagen de moeite waard een steekproef te nemen van de internationale pers om na te gaan hoe de beschaafde wereld den politieken moord nog anders beoordeelt dan een gewonen moord. De sociaal-democraten, nog wrokkig over de onderdrukking van den socialistischen opstand te Weenen, leggen weinig afschuw aan den dag voor den moord op Dollfuss.

De Nazi's in Duitschland, zonder hem openlijk te durven goedkeuren al hebben zij hem heimelijk helpen beramen, spreken van een „volksgericht" over de regeering Dollfuss, d.w.z. over een daad van recht. Zoo ver zijn wij nog maar. Wij veroordeelen een politieken moord zooals wij den oorlog tusschen Bolivia en Paraguay veroordeelen, maar zijn evenmin ontzet over een moord die onzen politieken vijand velt als wij walgen van een oorlog van ons eigen land tegen een vijandige natie. Indien de Oostenrijksche Putsch gelukt ware, zouden de moordenaars van Dollfuss thans in eererijen van den victoriestoet door Weenen marcheeren, gedecoreerd worden en een vetbetaald baantje krijgen, want voor hunne medestanders zijn zij geen moordenaars. En men zegge niet dat dit Nazi-mentaliteit is. Het was geene Nazimentaliteit toen Hitler eer bewees aan zijne „kampfgenossen" die een zwaar zieken communist uit zijn bed gesleurd en onder de oogen zijner moeder beestachtig afgemaakt hadden. Dit is in de politieke geschiedenis altijd gebeurd, het gebeurt nog en het **kan nog overal gebeuren, hier zooals elders. Wij zijn nu eenmaal nog niet** verder, de politieke moord is nog eene van onze aangenomen of aanvaarde en geijkte kostuimen. Oostenrijk heeft zijnen Dollfuss vermoord precies zooals wij onzen Artevelde. Moord is altijd een binnenlandsch politiek argument en op groote schaal uitgevoerd, een troef in de internationale politiek.

Er wordt wel eens een onderschuldige Doumer vermoord, door een of anderen krankzinnigen Gorgoelov, maar overigens zijn het de middelmatige figuren niet die doorgaans in aanmerking komen om te worden afgemaakt als slachtdieren.

Op dit gebied heeft alleen de heer Hitler op 30 Juni l.l. een innovatie gebracht. Tot dan toe n.l. gaven regeerders die bloed wilden zien, zich nog eenige moeite om den schijn te redden. Zij gaven hunne slachtoffers den tijd zich in de eene of andere combinatie gevaarlijk te compromiteeren, namen hen dan gevangen, brachten het snel voor een gerecht, dat zij desnoods binnen een uur tijds vonnis deden vellen en maakten ze dan lekker van kant.

Dan was dat geen moord meer, maar een terechtstelling.

De heer Hitler, een groot voorstander van moderne vereenvoudiging zooals men weet is de eerste geweest om zelfs deze schematische plichtpleginngen als overbodig terzijde te laten. Hij heeft zijne zeventig Roehms en degeren die men bij vergissing er bij gepakt had, (o. a. een absoluut van niets wetende muziekleeraar van Munchen die Wilhelm Schmidt heette, evenals een Wilhelm Schmidt van Munchen die er werkelijk aan moest; men heeft ze alle twee dood geschoten om zeker te spelen), hij heeft zijne Roehms gepakt en zonder meer kapot gemaakt. Schluss. Dit was werkelijk iets nieuws op dat gebied. Het kabaal der buitenlandsche pers heeft ons een oogenblik doen vreezen dat de leider in zijn Rijksdagrede post factum nog zwichten zou onder den druk der verouderde opvattingen, maar onze vrees is ijdel gebleken. Vonnissen was overbodig, zei de Leider, want ik ben het Recht. Vermits hij voor de moorden geen uitleg had moeten geven, moest hij dat natuurlijk daarna ook niet. Namen noemen was ook overbodig. Het eenige waar wij eenigzins zaken mee hadden was het aantal en hij is dan ook zoo goed geweest ons dat op te geven, zeventig. Van die zeventig zijn er enkelen bij vergissing vermoord en drie heeft men er doodgeschoten omdat zij er te veel dood geschoten hadden. Alles met mate, zegt de Leider. Dit alles is werkelijk nieuw, op gebied van politieke moorden werkelijk een innovatie.

De moord op Dolfuss is een klassieke politieke moord zooals de geschiedenis ze altijd gekend heeft, gebruikt als laatste middel, nadat al de andere uitgeput waren.

Het is de moord die bij voorkeur het lot der groote en sterke figuren wordt. Gedurende 18 maanden heeft deze kleine man met groot verstand, bewonderenswaardige behendigheid en weergaloozen moed stand gehouden tegenover een politiek gangsterisme en terrorisme dat alle perken te buiten ging. Het was nu wel duidelijk geworden dat de zenuwen van deze kanselier van staal waren, zijn moed niet te breken en welk een ontzaglijke werkkracht hij nog wist te ontplooien na achttien maanden van politieke bedrijvigheid die een normaal mensch in een zenuwlijdersgesticht moet doen terecht komen, had hij nog maar pas bewezen door een aantal ministeries op zich te nemen, waarvan een enkel reeds volle mannenkracht vergde. Een week nadat gemeld was dat Hitler wegens geschokte zenuwen vacantie zou nemen, verklaarde deze kleine groote man nog dat hij onverzwakt stand hield en „de sterkere zenuwen zullen het winnen". Mannen van dat kaliber worden vermoord. Er is in de lafaards die zich met zulke middelen „weren" een feilloos werkend instinct dat hun zegt waar moord het eenige afdoend middel is om iemand te verwijderen. Men heeft zich in de pers afgevraagd waarom von Papen niet vermoord is. Wel eenvoudig omdat hij niet moet vermoord worden, omdat er allerlei andere middelen zijn om hem onschadelijk te maken.

Figuren als Dollfuss kunnen niet verwijderd worden. Hem uit zijn ambt ontzetten, hem op een derderangsplaats dringen kon hem in feite niet verwijderen. Men hoeft slechts zijn levensloop na te gaan om te beseffen hoe deze man die zeer bescheiden was en niets had van den arrivist, door zijn waarde en persoonlijkheid als vanzelf op verrassend snelle wijze naar den hoogsten post in het land is gestegen. Weer teruggezet op een onaanzienlijke plaats, zou hij weer vanzelf naar boven zijn gekomen, terwijl de zwakkeren die hem zouden vervangen hebben, zich als instinctief op zijn oordeel en energie zouden beroepen hebben en de populariteit die hij zich verworven had een ondergang in vergetelheid zou belet hebben. Dolfuss kon alleen onschadelijk gemaakt worden door een moord. Er is eene kleine bijzonderheid die ons in dat opzicht meer zegt over de persoonlijkheid van deze man dan vele dithyramben. Het is het kort berichtje volgens hetwelk hij geene 1000 schilling „fortuin" heeft nagelaten. Dat berichtje spreekt boekdeelen over de zelfvergetenheid waarmede deze politicus, wij zeggen niet zijn ambt heeft waargenomen, maar: zijn ideaal nagestreefd. **In het tijdperk van de Kreuger's en Stavisky's hebben wij dus aan het hoofd** van een modern Europeesche natie een grandiozen Don Quichotte der integriteit gehad, die, armer waarschijnlijk dan zijn deurwaarder en even rijk als zijn loopjongen en zijn werkvrouw, zich afgesloofd heeft als een werkslaaf voor zijn christelijk sociaal staatsideaal en er ten slotte voor gestorven **is**, ver van zijn dierbaren, omringd van zijn afslachters, beroofd van alle geestelijke verstroosting, eenzaam doodbloedend op een sofa in een bureel.

In een tijd waar de meeste Europeesche kanselarijen en ministeries krioelen van beulen, morphinomanen, homosexueelen en het ontelbare leger van omkoopbaren en cynieke gewetenloozen kan men waarlijk met diepe ontroering en een krop van geestdrift, uit de verte een eeresaluut brengen aan den zelfvergeten-idealist die zijn voorbeeld van menschelijke grootheid met de glorie der tragiek heeft voltoold. Wij moeten dan ook dezen man met zijn maat meten. Het komt in ons niet op de schurken die hem velden de schuld te verlichten, of een daad, die wij zelfs gruwelijker achten dan de „openbare opinie" der pers, in eenigen zin minder gruwelijk te vinden. Maar elke Caesar heeft zijn Brutus, elke Artevelde zijn Geeraert Denijs Wel is het ook waar dat de uitersten elkander raken en dat elke Roehm ook zijn Hitler vindt, zooals waarschijnlijk eenmaal Hitler zijn Goering of Goebels of omgekeerd Goering of Goebbels hun Hitler zullen vinden. Doch men kan zich in eene wereld die vermoordt wat haar te groot is, de felle opvaart van een Engelbert Dolfuss niet goed voorstellen, eindigend met een sleepende nierziekte of een traagzaam sloopende seniliteit.

Aan de beteekenis die hij voor zijn land gekregen had als vrijheidsstrijder, moest hij den mystificeerenden glans van een martelaarsschap toevoegen. Zijn figuur is daarmee voltooid, zijn werk verduurzaamd. Onkwetsbaar voor kogels, wordt hij, in plaats van het werktuig, het symbool van datgene waarvoor hij gevallen is: de onafhankelijkheid van zijn land.

Hierbij zouden we het dan kunnen laten en voor de rest geheel gerust zijn over de feillooze werking eener immanente rechtvaardigheid, waarvan onze voorouders reeds besef hadden, toen zij zeiden dat loontje om zijn boontje komt. Maar er is iets anders dat ons niet onverschillig kan laten.

Indien Dollfuss gevallen is zooals mannen van zijn kracht en grootheid in de geschiedenis en in alle landen zeer vaak zijn omgebracht, de omstandigheden die meer dan achttien maanden aan zijn dood voorafgingen en de mentaliteit van de reactie die hem laffelijk neersloeg gaan de toelaatbaarheidsgrenzen van de beschaving mijlen en mijlen ver te buiten. Sedert achttien maanden gebruiken de vijanden van het Oostenrijksche regiem terreurmiddelen die nergens meer eerbaar worden geacht.

Wij zullen ons, en dit vooral niet in een periode van politieke vrijschutterij als deze, niet aanmatigen dat wij precies zouden kunnen afbakenen wat eene politieke oppositie zich mag veroorloven en wat niet. De een zal zeggen dat zij telefoonverbindingen mag snijden, de ander dat zij bruggen mag opblazen, een derde dat zij goederentreinen in de lucht mag doen vliegen, terwijl een vierde en een vijfde zullen twisten over de vraag of zij ook aanslagen mag plegen op personentreinen. Eerlijk gezegd, wij weten niet wat het ongeschreven wetboek der welgemanierheid van oppositiepartijen hieromtrent leert.

Wij hebben hierboven reeds aangestipt dat onze beschavingskostuimen het bloedig uit den weg ruimen van politieke tegenstanders dulden. Maar wij meenen toch wel met zekerheid te weten dat het willekeurig moorden om te moorden als politiek strijdmiddel niet meer aanvaard is. Welnu het Oostenrijksch nazisme maakten vele tientallen onschuldige slachtoffers. Zij leggen hunne bommen in gelagzalen onder stoelen waarvan zij niet weten wie er op zitten zal wanneer deze zullen losknallen; in de straat op de stoepen zonder te weten wie er dicht genoeg bij zal staan en uiteen te spatten. Wij worden woedend over het Duitsche gijzelaarssysteem dat een emigrant wil treffen door zijn tante in Duitschland te mishandelen, maar dit systeem der Oostenrijksche nazis is satanischer en eerloozer. Verplaats het in uw nabijheid, lezer, en gij zijt in een toestand van iemand, die op elk onverwacht oogenblik neergeschoten kan worden omdat die gebuur tegen de regeering de Broqueville is. Dat is precies de toestand van elken Oostenrijker. Of hij zich met politiek niet in minst bemoeit, het doet er niet toe, waar hij zit of staat heeft hij altijd de kans door een bom in stukken getrokken te worden omdat de nazi's tegen de regeering zijn.

Natuurlijk zien deze schurken liever hun rechtstreeksche vijanden in de lucht vliegen, maar met een doodgewoon neutraal mensch zijn zij ook al tevreden. Het is altijd een daad van terreur en met terreurdaden moet de regeering murw en moer gemaakt worden. Dat is het symptoom van weergalooze verwildering, dat ons ongerust moet maken over den waren aard van de politieke kolking in gindsch Europa. Waar de eerbied voor het menschelijk leven zoo totaal verdwenen is, waar de Rintelen's en de Brand's vooraanstaande leiders, zoo maar zelfmoord plegen als hun Putsch mislukt, daar is een volk aangetast door een geestelijke cholera en daar moeten al de geestelijke weertroepen van Europa gemobiliseerd worden om de epidemie in te dammen.

Moge ook het nazisme de middelen vinden om redding te brengen in economischen ondergang — en alles wijst er op dat het zelfs dat niet zal vermogen — van nu af moeten wij weten dat het in onze Europeesche beschaving builen van pestilentie aan 't vormen is. En dus ook inzien dat het dubbel schot in de Weensche Bondskanselarij niet alleen den handhaver der Oostenrijksche onafhankelijkheid velde, maar ook den strijder voor zedelijke en cultureele waarde: die ons allen, die elk beschaafd mensch duurbaar zijn.

Hooger Leven.

Aankomst en Vertrek der schepen in de week van 16 — 22 September 1934.

S.S.	*Aank.*	*Van*	*Vertr.*	*Naar*
El Libertador	16	Maracaibo, Aruba	16	Aruba, Maracaibo
Van Rensselaer	16	New-York	16	Amsterdam via Venezuela & Suriname
Falcon	16	New-York	16	Maracaibo
Tachira	16	Maracaibo	16	New-York
Heinz Horn	16	Hamburg	16	Cartagena
Oranje-Nassau	17	Amsterdam via Suriname & Venezuela	17	New-York
J. Sebast. Elcano	17	Cristobal	18	Barcelona
Tamaroa	18	Southampton, Londen	19	Cristobal, New Zealand
El Libertador	19	Maracaibo, Aruba,	19	La Guaira
Bennekom	19	Amsterdam	19	Costa del Pacifico
Amor	20	New-York	20	Aruba, Maracaibo
Alkmaar	20	Costa del Pacifico	20	Liverpool, R'dam & A'dam
Cordillera	20	[illegible]	20	Hamburg
Alemania	20	Maracaibo	—	Curaçao
El Libertador	21	La Guaira	21	Aruba, Maracaibo
Medea	21	Aruba, Maracaibo	21	New-York via P. Cabello
Vestvangen	21	Maracaibo	21	New-Orleans
Caracas	22	New-York	22	Maracaibo.

